

Община Априлци

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ №.....

От ПРОТОКОЛ №/.....2017г.

период на действие: 2017г. -2020г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият програмен документ представлява актуализация на Общинската програма за управление дейностите по отпадъците, която е разработена на основание изискванията на чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Съгласно чл. 52, ал.3, т. 1 от Закон за управление на отпадъците, Програмата за управление на отпадъците се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците, които е разработен за периода 2014-2020г. и се актуализират при *промяна във фактическите и/или нормативните условия*. Промяната в нормативната база по отношение на управление на отпадъците на национално ниво променя определени схеми, досегашни практики и дава нови насоки и предвиждания, които следва да се имат предвид в настоящата актуализация.

Предвид гореизложеното и във връзка с извършения през 2016г. Морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на община Априлци е направена прогноза за количествата генерирани отпадъци на територията на общината за периода на действие на програмата.

Програмата има за цел да се постигне екологосъобразно управление на отпадъците в общината за да се постигне намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използваните ресурси, увеличаване на отговорността на замърсителите и стимулиране на инвестициите и дейностите в областта на управление на отпадъците.

Обхват

Програмата е разработена в съответствие с указанията на МОСВ. Периода и на действие, съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците. Програмата планира дейностите и инвестициите, които трябва да бъдат направени през периода на действие, за да бъдат постигнати целите и предвижданията, заложи в Националния план за управление на отпадъците. Разработени са мерки, произтичащи от законово определените задължения и отговорности на общината.

Принципи

Програмата е разработена в съответствие със следните принципи:

- устойчиво развитие – в областта на управление на отпадъците означава използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения.;
- принцип на предотвратяването – състои се в ограничаване до минимум на използването на природни ресурси и намаляване на количествата и опасността за околната среда и човешкото здраве, произтичащи от образуваните отпадъци;
- йерархия на управлението на отпадъците – формулирана е с Рамковата директива за отпадъците на ЕС и със Закона за управление на отпадъците и описва приоритетния ред при управлението на отпадъците: предотвратяване на образуването

на отпадъците; подготовка за повторна употреба, рециклиране, друго оползотворяване, например за получаване на енергия; обезвреждане.

- принцип на превантивността – предвиждане и избягване на потенциалните проблеми при дейностите с отпадъци;

- принцип на самодостатъчност и близост при управление на отпадъците – Принципът на близостта изисква отпадъците да бъдат обезвреждани, колкото се може по-близо до мястото на тяхното образуване, но една община, дори една страна не може да има всички необходими съоръжения за окончателно оползотворяване на отпадъците;

- най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи – консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда ;

- „замърсителят плаща” – това е ръководен принцип на европейско и международно равнище, причинителят и притежателят на отпадъци следва да ги управляват по начин, гарантиращ висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;

- „отговорност на производителя” – производителят на продукта има доминираща роля, която до голяма степен определя потенциала за образуване на отпадъците и характеристиките на последващото им управление, в тази връзка са необходими мерки, които да насърчават разработването, производството и пускането на пазара на продукти, подходящи за многократна употреба, технически издръжливи и след като са се превърнали в отпадъци са годни за целесъобразно и безопасно оползотворяване и за обезвреждане, съобразно опазването на околната среда;

- интегрирано управление на отпадъците – изисква вземане на решения и прилагане на ясно определени количествени цели в рамките на една система, състояща се от законови, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели.

2. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА И ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

2.1. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Закон за опазване на околната среда (ЗООС), Закон за управление на отпадъците (ЗУО) и Закон за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, заедно със съответните подзаконови нормативни актове са основните закони в областта на управление на отпадъците в България. Съществуват и други закони и подзаконови нормативни актове, които оказват влияние върху развитието на сектор „Управление на отпадъците”, като по-важните от тях са споменати в този раздел от Програмата.

2.1.1. Закон за опазване на околната среда

Общите изисквания към опазването на всички компоненти на околната среда (въздух, води, почви, земни недра, биоразнообразие) и управлението на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност) са въведени в ЗООС. ЗООС очертава принципите за защита на компонентите на околната среда - като например “устойчиво развитие”, “предимство на

предотвратяване пред обезвреждане”, “замърсителят плаща” и интегрирането на политиката на опазване на околната среда в секторните и регионалните политики. Освен рамкови разпоредби относно принципите, които трябва да се спазват за опазване на околната среда (и в частност на управлението на отпадъците) и общите задължения на лицата и компетентните органи, в закона са регламентирани и процедурите по извършване на екологична оценка, оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС) и издаване на комплексни разрешителни или лицензи.

2.1.2. Закон за управление на отпадъците

До приемането през септември 1997 г. на Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда в България липсва специална правна уредба в тази област. Законът за първи път урежда обществените отношения в сектор „Управление на отпадъците” и въвежда редица основополагащи изисквания на рамкова Директива за отпадъците 75/442/ЕЕС, в т.ч. задължения на лицата, извършващи дейности по отпадъци, информация за дейностите с отпадъци, програмиране чрез национална, общински и фирмени програми за управление на отпадъците, разрешаване и контрол на дейностите с отпадъци; внос, износ и транзитен превоз, глоби и санкции за неизпълнение. За първи път се дефинират понятията „отпадък”, „причинител” и „притежател” на отпадъци. С този закон се въвежда и принципа за „разширена отговорност на производителите” чрез изискване към производителите и вносителите на продукти, които в процеса на тяхното производство или след крайната им употреба образуват опасни или масово разпространени отпадъци, да заплащат продуктови екотакси. За детайлизиране разпоредбите на закона впоследствие са утвърдени редици подзаконовни нормативни актове.

Законът за управление на отпадъците, приет през септември 2003 г., доразвива философията на закона от 1997 г. и транспонира напълно РДО 75/442/ЕЕС и заедно с наредбите към закона се въвеждат изискванията на всички европейски директиви в сектор “Управление на отпадъците”. Към момента на приемане на България като страна член на ЕС през 2007г., законодателството в сектора е хармонизирано с европейското право. С допълненията в закона през 2010 г. се въвеждат икономически стимули за предприемане на реални действия от местните власти за намаляване на депонираните отпадъци, както и за преминаване към регионален принцип на управление на битовите отпадъци.

ЗУО, в сила от юли 2012 г. въвежда изискванията на РДО 2008/98/ЕО, включително принципите „замърсителят плаща”, „разширена отговорност на производителя” и йерархията на управление на отпадъците. Той въвежда за първи път конкретно адресирани оперативни цели за рециклиране на битови и строителни отпадъци, изисквания към съоръженията и инсталациите за отпадъци, въвежда икономически и регулаторни механизми и инструменти за прилагане на законодателството; правила за управление на масово разпространените отпадъци; урежда подхода за „край на отпадъка” и „странични продукти”, определя детайлно контролните функции на институциите и конкретните глоби и санкции за неспазване на закона.

Ключови разпоредби, произтичащи от ЗУО, са:

► количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, които да достигнат общините, в следните срокове и количества:

до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

► Въвежда изисквания най-късно до края на 2020 г. общините да ограничат количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.

► Въвежда поетапни цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, за което отговорност имат възложителите на строителни дейности, както публични органи, така и бизнес:

до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;

до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;

до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

► Кметовете на общини да организират системи за разделно събиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и да осигурят условия за разделно събиране на отпадъци от опаковки за всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители и за курортните населени места.

► Кметовете на общини да осигурят до средата на 2014 г. площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители и при необходимост в други населени места

Ползвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места с над 5000 жители и в курортните населени места са задължени от началото на 2013 г. да събират разделно отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали в съответствие с наредбите на общините по чл.22 от ЗУО. Наредбите следва да са приети от общинските съвети до средата на 2014 г.

Въвежда детайлни правила и изисквания за сдружаване на общините в регионални сдружения за решаване управлението на битовите отпадъци на регионално ниво чрез регионални съоръжения и организация.

Въвежда икономически инструменти за покриване на бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото и за стимулиране на превенцията и оползотворяването на отпадъци преди депонирането.

Определя националните компетентни органи по Регламент (ЕО) № 1013/2006, изискванията за финансови гаранции при трансграничен превоз, както и възможните случаи на ограничения. Забраняват се превозите на отпадъци за Република България, предназначени за изгаряне или съвместно изгаряне с оползотворяване на енергията за всяка инсталация, в количества за съответната календарна година, надвишаващи сумарно половината от годишния капацитет на инсталацията. В случаите, когато в Националния план за управление на отпадъците са заложили специфични мерки за управление на даден отпадък или поток от отпадъци, Министерският съвет може да ограничи вноса на тези отпадъци.

Законът за ратификация на Базелската Конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане е приет през януари 1996 г (обн., ДВ, бр.8 от 1996 г.). Допълнително със Закон (обн. ДВ, бр.113 от 1999 г.) са ратифицирани и поправките към Конвенцията. На общоевропейско ниво конвенцията се прилага чрез Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.

Подзаконовни нормативни актове по прилагане на ЗУО

Действащите подзаконовни нормативни актове, които детайлизират изискванията на ЗУО, могат да се обособят в четири групи:

Подзаконови нормативни актове, определящи изисквания към съоръжения и инсталации:

- ▶ към площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;
- ▶ за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци;
- ▶ за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и за съвместно изгаряне на отпадъци;
- ▶ за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;
- ▶ към инсталации, произвеждащи титанов диоксид.

Подзаконови нормативни актове, регулиращи управлението на специфични отпадъчни потоци:

- ▶ за утайки от пречистване на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието;
- ▶ за строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали;
- ▶ за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци.;
- ▶ за отпадъци съдържащи полихлорирани бифенили и терфенили /ПХБ/;
- ▶ за опаковки и отпадъци от опаковки;
- ▶ за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/;
- ▶ за излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/;
- ▶ за отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори;
- ▶ за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;
- ▶ за автомобилни гуми;
- ▶ за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения.

Подзаконови нормативни актове, съдържащи регулации по управлението на отпадъци чрез икономически инструменти:

- ▶ за отчисленията и разходване на събраните средства за дейностите по закриване и следексплоатационни грижи на площадките на депата за отпадъци и за отчисленията за депониране на битови и строителни отпадъци;
- ▶ за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (ИУМПС, ИУЕЕО, гуми, опаковки, масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, полимерни торбички);
- ▶ за финансова гаранция или еквивалентна застраховка при трансграничен превоз на отпадъци.

Подзаконови нормативни актове с хоризонтални разпоредби спрямо всички видове отпадъци, инсталации и съоръжения за отпадъци в обхвата на ЗУО:

- ▶ за класификацията на отпадъците;
- ▶ за предоставяне на информация и реда за водене на публични регистри относно отпадъците.

Съответствие с европейското право в сектор отпадъци

Към момента на приемане на НПУО националното законодателство е в съответствие с европейското екологично право в сектор „Управление на отпадъците” . Констатираните от ЕК пропуски в националното законодателство - нетранспониране в срок на Директива 2010/75/ЕС относно индустриалните емисии (част „Отпадъци”) и на Директива 2011/97/ЕС за изменение на Директива 1999/31/ЕС по отношение на специфичните критерии за съхранение на метален живак, считан за отпадък - са отстранени и съответните наредби са приети.

2.1.3. Подзаконови нормативни документи по прилагането на ЗУО

[Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци](#), приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г. (Обн. ДВ, бр. 11 от 31.1.2017 г.)

[Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци](#) (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013г. изм. и доп. Бр. 7 от 20.01.2017г.)

[Наредба № 1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения](#) (обн., ДВ, бр. 13 от 17.02.2015 г.)

[Наредба за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали](#), приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)

[Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци](#) (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр.29/1999 г.)

[Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки](#) (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.)

[Наредба № 3 за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид](#) (обн. ДВ, бр. 49/04.06.2013 г.)

[Наредба № 2 от 23.07.2014г. за класификация на отпадъците](#) (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г. изм. и доп., бр.32 от 21.04.2017г.)

[Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци](#) (обн. ДВ, бр. 36 от 2013 г.)

[Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци](#) (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)

[Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци](#) (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013г., изм. и доп., бр. 13 от 7.02.2017г.)

[Наредба № 1 от 04.06. 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри](#) (обн., ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г.)

[Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства \(Приета с ПМС № 11 от](#)

[15.01.2013 г., \(обн., ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.11.2013г. в сила от 1.11.2013г., изм. бр. 60 от 22.07.2014г., в сила от 22.07.2014г., бр.57 от 28.07.2015г., в сила от 28.07.2015г.\)](#)

[Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието](#) (Приета с ПМС № 201 от 4.08.2016 г., обн., ДВ, бр. 63 от 12.08.2016г.).

[Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори](#) (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г. в сила от 8.01.2013г., попр. Бр.6 от 22.01.2013г., изм. и доп., бр. 51 от 11.06.2013г., в сила от 11.06.2013г., бр. 66 от 28.08.2015г.)

[Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти](#) (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)

[Наредба № 3 от 05.08.2014г. за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили](#) (обн., ДВ, бр. 70 от 22.08.2014 г.)

[Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване](#) (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)

[Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса](#) (приета с ПМС № 76 от 12.04.2016г., обн. ДВ, бр. 30 от 15.04.2016г. в сила от 16.06.2016 г.)

[Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми](#) (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012г. обн. ДВ. бр.73 от 25.09.2012 г.)

[Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци](#) (Приета с ПМС № 195 от 10.07.2014 г., обн. ДВ, бр. 59 от 18.07.2014 г.)

[Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци](#) (Приета с ПМС № 120 от 30.05.2008 г., обн., ДВ, бр. 53 от 10.06.2008 г., изм. и доп., бр. 5 от 20.01.2009 г., в сила от 20.01.2009 г., изм., бр. 45 от 16.06.2009 г., бр. 69 от 3.09.2010 г., изм., бр. 85 от 29.10.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 29 от 8.04.2011 г., бр. 47 от 22.06.2012 г., в сила от 22.06.2012 г., изм., бр. 75 от 2.10.2012 г., в сила от 1.10.2012 г.; изм. с Решение № 9028 от 22.06.2012 г. на ВАС на РБ – бр. 87 от 9.11.2012 г., изм., бр. 76 от 30.08.2013 г., в сила от 30.08.2013 г., бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

2.1.4. Закон за местните данъци и такси

Механизмът за финансиране на изпълнението на задълженията на общините по управлението на битовите отпадъци, възложени със Закона за управление на отпадъците е регламентиран със Закона за местните данъци и такси. Въведена е “такса битови отпадъци”, която се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност (чл. 66 от ЗМДТ):

- ✓ Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци: контейнери, кофи и други;
- ✓ Събиране и транспортиране на битовите отпадъци до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- ✓ Почистване на улиците, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
- ✓ Проектиране, строителство, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови и строителни отпадъци.

2.1.5. Закон за устройство на територията

Законът урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, изискванията към инвестиционното проектиране и строителството в страната, и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели.

Съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци са определени като елементи на техническата инфраструктура. Това създава допълнителни административни бариери и забавяния на планирането и изграждането им, тъй като се изисква изработването на специален ПУП, дори ако теренът е определен с ОУП или ПУП за промишлени цели, т.е. неясен остава въпросът защо на терени, определени с устройствен план като промишлени, на които могат да се изградят енергийни, химически, металургични и други подобни обекти, могат да стартират проекти за отпадъци, например компостираща или сепарираща инсталация, но след провеждане на процедура за нов ПУП. От гледна точка на характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация, тези инсталации са определени като втора категория строеж от общо осем категории, като първа категория са най-сложните и рискови, а осма категория - с незначителен риск и сложност.

Законът съдържа разпоредби във връзка с произтичащите от ЗУО изисквания относно строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради:

- оценката за съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите обхваща проверката на тези проекти за съответствие с редица изисквания, включително и с изискванията за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по разрушаване с цел осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране и постигане на съответните количествени цели за оползотворяване и рециклиране;
- премахването на строежи се извършва след одобряване на план за управление на строителни отпадъци, изискван от ЗУО;
- в разрешението за строеж се вписват мерките за селективно разделяне на отпадъците, образувани по време на строително-монтажните работи и дейностите по

разрушаване и осигуряване на последващото им оползотворяване, включително рециклиране на фаза одобрение на строеж за въвеждане в експлоатация не се допуска въвеждане в експлоатация, когато:

- 1) липсва определен размер на отчисленията за единица депониран отпадък за последващо закриване и експлоатация по чл.60 от ЗУО;
- 2) не е издадено разрешение или регистрационен документ за дейности с отпадъци, когато такива се изискват по реда на ЗУО.

С приемането на Закона за устройство на територията през 2001 г. се въвежда разпоредба общините да осигуряват терените и изграждането на съоръженията и инсталациите за третиране на битовите и строителните отпадъци. Този текст поставя значителни ангажименти на общините в сравнение с компетенциите им, произтичащи от ЗУО от 2012 г., които по отношение на строителните отпадъци и от разрушаване на сгради на територията на общината се свеждат до организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци единствено от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община, както и общите изисквания, валидни за всички възложители на инвестиционни проекти.

Посоченото несъответствие следва да се отстрани, тъй като общините не следва да имат задължението за осигуряване на терени, съоръжения и инсталации за производствени отпадъци (в случая строителни отпадъци), отговорност за които по ЗУО има строителният бизнес, генериращ тези отпадъци. Този текст би представлявал и пречка пред инвеститорите в съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци, тъй като текстът на закона не им позволява да си осигурят терен за инвестицията.

Спорен и неясен е и текстът от Закона за устройство на територията, съгласно който не се допуска въвеждане в експлоатация на строеж, когато не е издадено разрешение или регистрационен документ за дейности с отпадъци.

2.1.6. Рамкови национални документи, свързани с управлението на отпадъците. Национална Програма за управление на дейностите по отпадъците и планове за управлението на отпадъците.

Планирането в областта на управление на отпадъците стартира през 1998 г. с разработването и приемането на **първата Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 1998-2002 г.** През 2002-2003 г. са разработени национални програми за специфичните отпадъчни потоци, регулирани от няколко европейски директиви, в т.ч. за излезли от употреба моторни превозни средства, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отпадъци от опаковки, в резултат на изпълнението на които бяха изградени солидни основи за управление на специфичните потоци отпадъци.

Следващите национални програми за управление на дейностите по отпадъците са **Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2003-2007г., с актуализация и продължение за 2008 г. и третата Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г., която постави 10 стратегически цели, в т.ч. относно предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците, увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци, екологосъобразно обезвреждане на отпадъците и др.**

По-голямата част от мерките за постигане на стратегическите цели са изпълнени, включително от мерките за подобряване на административния капацитет, въвеждането

на икономически инструменти за стимулиране на рециклирането и предотвратяването на образуването на отпадъци. Значителен напредък има по отношение на подготовката и изпълнението на интегрираните регионални системи за управление на битовите отпадъци. Изоставане се констатира най-вече по отношение на сроковете за въвеждане в експлоатация на регионалните депа и съоръжения за битови отпадъци, но следва да се отбележат нереалистичните срокове за начало на експлоатация на тези съоръжения, посочени в програмата - юли 2009 г., като се има предвид, че в началото на 2009 г. голяма част от проектите са на идейна фаза, не са осигурени площадки и е нереалистично тяхното построяване за няколко месеца.

В обхвата на националната система от програмни документи в анализираната област са още два национални плана, поставящи цели и определящи мерки за решаване на две специфични области от управлението на отпадъците.

Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г. е първият план за страната, в който систематично се осъществява задълбочен анализ на проблемите за околната среда в резултат на депонирането на биоразградимите отпадъци, дефинира проблемите и идентифицира необходими мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за преодоляване на проблемите и за изпълнение на целите за поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване. Очаква се в резултат на изпълнението на плана до 2020 г. да бъде предотвратено депонирането на над 5 млн.т. биоразградими отпадъци. Допълнителен ефект се постига от заместването на фосфатни торове в земеделието с компост. Мерките от плана са заложили и като ключови за постигане на целите на *Третия национален план за действие по изменение на климата 2013 -2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци“*. Някои от инсталациите за оползотворяване на биоразградимите отпадъци са в изпълнение, а най - голямата инсталация предстои да бъде въведена в експлоатация в София. Все още обаче информационните кампании за населението и другите заинтересовани страни са с ограничен обхват.

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011-2020 г. е също първи за страната план в разглежданата област. В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, чрез които в страната основно се депонират. Главната стратегическа цел на плана е до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци. В изпълнение на мерките от плана са приети разпоредби в ЗУО от 2012г. и е разработена и приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани строителни материали. В процес на подготовка и изпълнение са и инсталации за рециклиране на строителни материали като част от интегрираните регионални общински системи за управление на отпадъците.

Разработеният в момента проект на Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. е четвъртият програмен документ на национално ниво за управление на дейностите по отпадъците в Р.България. Основна цел на плана е да прекъсне връзката между икономическия растеж и отпадъците, като подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване за първи път на подпрограма и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците, постави конкретни количествени

цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци.

2.2.1. Законодателство на ЕС за управление на отпадъците

Обхват и структура

От приемането на първата рамкова Директива за отпадъците 75/442/ЕЕС през 1975г. европейското законодателство в сектора има огромно развитие. Понастоящем законодателството на Общността включва три категории законодателни актове:

- **Рамково законодателство:** Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.
- **Законодателство относно операции и съоръжения по третиране** на отпадъци: Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени инсталации за третиране на отпадъци/ и Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци.
- **Законодателство относно специфични потоци отпадъци и включва следните базови директиви:** Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО; Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване; Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки; Директива 2000/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства; Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили; Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието и Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид.

Действащо законодателство

РДО от 2008 г. - Нови ключови разпоредби

РДО, освен посочената йерархията на отпадъците, въведе и други ключови разпоредби за страните-членки, съответно за техните компетентни национални, регионални и местни власти, отговорни за съответните политики:

- до 2020 г. да се постигне повторна употреба и рециклиране на минимум 50% от битовите и приравнените на битовите отпадъци;
- до 2020 г. да се постигне рециклиране и оползотворяване на най-малко 70% от отпадъците от строителство и от разрушаване на сгради;
- до 2014 г. страните-членки да разработят национални програми за предотвратяване на образуването на отпадъци;
- най-късно до 2015 г. да се въведе разделно събиране минимум за битовите отпадъци и подобни източници от хартия, метал, пластмаса и стъкло;
- въвежда процедура за определяне на критерии за край на отпадъка и

специфицира в кои случаи вещества или предмети, получени в резултат от производствен процес, представляват странични продукти, а не отпадъци;

- разграничава кога изгарянето на отпадъци е ефективно от енергийна гледна точка и се счита за операция по оползотворяване;
- определя ясно разликата между „оползотворяване” и „обезвреждане” на отпадъци;
- въвежда „разширена отговорност на производителя” като едно от средствата за подпомагане на разработването и производството на стоки, при които се отчита напълно и се улеснява ефективното използване на ресурси по време целия им жизнен цикъл, включително тяхната поправка, повторна употреба, разглобяване и рециклиране, без да се възпрепятства свободното движение на стоки на вътрешния пазар.

2.3. Принципи за управление на отпадъците

Принципи

Основните принципи, на които се основава секторното законодателство са:

„Предотвратяване” - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

„Отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” - лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висок степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

„Превантивност” - потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

„Близост” - отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване.

„Самодостатъчност” - отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на общността.

„Участие на обществеността” - съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Принципът „Замърсителят плаща” е включен в Договора за създаване на Европейската общност (чл.174). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- *причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;*
- *причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;*
- *разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;*
- *разходите за третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъците.*

Принципът „Разширена отговорност на производителя” (РОП) е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и

отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта.

В съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност, включително финансирането за:

- предотвратяване и намаляване на отпадъци, образувани при производството на техните продукти;
- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, са технически издръжливи, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;
- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти.

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) определя разширената отговорност на производителя като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта. Политиката за разширената отговорност на производителя се характеризира с:

- (1) изместването на отговорността (физически и/или икономически, напълно или частично) във възходящ ред към производителя и извън общините;
- (2) осигуряването на стимули на производителите, за да вземат предвид екологичните съображения при създаването на своите продукти. Докато други инструменти на политиката обикновено имат за цел изолирана точка от веригата, разширената отговорност на производителя се стреми да интегрира сигналите, свързани с екологичните характеристики на продуктите и производствените процеси в цялата продуктова верига.

Иерархия на управлението на отпадъците

РДО въвежда нова йерархия на управлението на отпадъците. Тя е крайъгълен камък на законодателство и политиката относно отпадъците. Тази последователност *определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците*. Спазването на йерархията на управление на отпадъците от страните-членки гарантира най-високо ниво на съответствие с европейските документи за ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за институциите и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- а) Предотвратяване на образуването на отпадъци
- б) Подготовка за повторна употреба
- в) Рециклиране
- г) Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия
- д) Обезвреждане (депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

„Предотвратяването“ на отпадъци е определено в Директивата като мерки, които се предприемат преди веществата или предметите да се превърнат в отпадък, с което се намалява:

- а) генерираното количество отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл (количествено предотвратяване)

б) съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите (качествено предотвратяване на отпадъците).

„Подготовка за повторна употреба“ включва почистване, проверка и поправка на употребявани продукти, които са станали отпадък, така че да могат да се употребяват повторно (например поправка на велосипеди, електрическо и електронно оборудване, мебели и др., които след като са поправени се продават като втора употреба). Подготовката за повторна употреба е вид оползотворяване на отпадъците.

„Рециклиране“ - Подходът при рециклирането е, че един материал се преработва с цел да се променят неговите физикохимични свойства и да се оползотворява повторно за същите или за други цели. Главната цел на Рамковата директива за отпадъците е ЕС да стане повече от "рециклиращо общество", което се стреми да избягва образуването на отпадъци и да използва отпадъците като ресурс.

Конкретните дейности по управление на отпадъка, които се класифицират като рециклиране съгласно Рамковата директива за отпадъците, включват (но не само):

- рециклиране на материали: напр. на пластмасови продукти или компоненти в пластмасови материали; стопяване на отпадъчно стъкло в стъклени продукти; употреба на хартиени отпадъци в заводи за хартия и др. Рециклирането на материали: например пластмасови гранулирани и пелетизирани за екструдирани или формоване, натрошени отпадъци от стъкла, сортиране на отпадъци от хартия, отговарящи на критериите за края на отпадъка.

- Производство на компост, отговарящ на критериите за качество на продуктите.

Рециклирането е вид оползотворяване на отпадъците.

„Друго оползотворяване“ е всяка дейност, която отговаря на определението за „оползотворяване“ съгласно РДО, но която не отговаря на специфичните изисквания за подготовка за повторна употреба или за рециклиране.

Примери за друго оползотворяване са:

- изгарянето или съвместното изгаряне, когато основното използване на отпадъците е като гориво или друг начин за получаване на енергия. Това е операция по управление на отпадъците с оползотворяване на енергията, класифицирана като R1 в приложение II към РДО. Това контрастира с изгарянето на отпадъци без оползотворяване на енергия, класифицирано като операция по обезвреждане D10 в приложение I към РДО.

- насипни дейности, отговарящи на дефиницията за оползотворяване

„Обезвреждане“ - депониране (дори когато сметищен газ се използва за възстановяване на енергия); изгаряне и съвместно изгаряне, които не отговарят на критериите, за да бъдат определени като оползотворяване (в случай на съоръжения, предназначени за изгаряне на твърди битови отпадъци, които не отговарят на определени критерии, с помощта на формулата за енергийна ефективност R1 в приложение II към РДО), насипни дейности, когато не отговарят на дефиницията за оползотворяване.

Изводи и препоръки, произтичащи от националните и европейските политики, съгласно НПУО 2014-2020.

► Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците, и по-конкретно предлагат преход от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси. Този подход цели прекъсване на връзката между икономическия растеж и генерирането на отпадъци, вредящи на околната среда и създаващи риск за човешкото

здраве.

► От приемането преди почти 40 г. на първата европейска рамкова директива за отпадъците през 1975 г., законодателството на Общността в сектора има бурно развитие през последните 15 години. От по-общи разпоредби през 70-те години, целящи намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, днешният законодателен пакет съдържа конкретни изисквания и количествени цели за намаляване депонирането на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на специфични отпадъчни потоци и за предотвратяването на отпадъците като най-високо ниво от йерархията на управление на отпадъците.

► Като се имат предвид предвижданията на стратегическите документи на ниво ЕС, очертаващи политиките по ефективно използване на ресурсите и околна среда по пътя на устойчивото развитие, както и работната програма на ГД „Околна среда“ за преглед на политиките в сектор „Отпадъци“, може да се очакват промени в европейското законодателство, целящи още по-висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве, както и преход от управление на отпадъците към устойчиво управление и по-ефективно използване на ресурсите, и вероятно:

► допълнителни ограничения относно депонирането на отпадъци до 2020 г., и с по-голяма вероятност депонирането да се ограничи само до отпадъци, които не могат да се рециклират и оползотворят, и по-конкретно ограничения за депонирането на пластмасови и/или хранителни отпадъци, а в по-далечен хоризонт - и повсеместна забрана за депониране на отпадъци;

► специални разпоредби за намаляване на употребата и предотвратяване на отпадъци от полиетиленовите торби за еднократна употреба;

► ограничения за изгаряне на отпадъци, които могат да бъдат рециклирани, като например пластмасови отпадъци, съответно въвеждане на по-високи цели за рециклиране на битовите отпадъци, особено на пластмасовите отпадъци;

► въвеждане на количествени цели за предотвратяване на образуването на отпадъци, особено за пластмасови, битови/хранителни и за опасни отпадъци;

► по-високи цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от опаковки, излезли от употреба електрическо и електронно оборудване, излезли от употреба моторни превозни средства и най-вече на пластмасовите отпадъци от тях, както и за батерии.

► Националното законодателство, уреждащо обществените отношения, свързани с управление на отпадъците, се развива изключително бързо и динамично и то само от 15 години. След приемане на първия закон през 1997 г. се разработва и приема пълен и систематизиран пакет от правни норми, които, от една страна, хармонизират националното с европейското право, а от друга страна, въвеждат специфични национални инструменти и механизми, които да подпомогнат постигане на целите и прилагане на принципите на съответните нормативни актове.

Националната правна рамка е построена в цялост, като логична на европейската. Дори и прогнозите за промени в европейското законодателство да се реализират, съществуващата национална уредба може лесно да бъде допълнена. Предизвикателство в този случай ще бъдат консултациите и постигането на консенсус със заинтересованите страни.

Съществуват някои недостатъци в няколко текста на Закона за устройство на територията, които трябва да бъдат отстранени, тъй като представляват, макар и формална, бариера за предприемане на инвестиционни инициативи от страна на

общините и бизнеса за инсталации и съоръжения за рециклиране и оползотворяване на строителни и други отпадъци.

С оглед осигуряване на публичност на информацията, свързана с битовите отпадъци, следва да се направи прецизиране в Закона за статистиката.

3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА.

3.1 Географска характеристика на територията Община Априлци

► Географско местоположение

Община Априлци е разположена в Централна Северна България върху северните склонове на Централна Стара планина и южните склонове на Предбалкана. Общината включва четири населени места – гр. Априлци (административен център), с. Велчево, с. Драшкова поляна, с. Скандало и граничи с общините Троян, Севлиево, Павел баня и Карлово. Площта на Община Априлци е 238 кв.км.

► Релеф

Общината е разположена в котловина. Структурата на релефа е формирана от нагъване и издигане на палеозойски, мезозойски и старотерциерни седименти, запълващи линейноизтеглени геосинклинални понижения.

► Климат

Климатът е преходен, от умерено–континентален до планински, с хладна и дъждовна пролет, горещо лято, продължителна есен и мека зима. Средната годишна месечна температура е около 10-12 градуса.

През студеното полугодие, средните месечни стойности на относителната влажност на въздуха се движат в границите на 60-80%, а през топлото полугодие около 70-75 %. Валежите обикновено достигат средногодишна стойност до 1100-1200 мм/год., като максимумът им е през месец юни, а минимумът – през месец февруари. Снежната покривка в ниската зона се задържа средно 75-80 дни, а във високата – надвишава 150-180 дни. Максималната снежна покривка е през март, като дебелината ѝ достига средно 40-60 см. а за надморска височина над 2000 м. – 150 до 200 см.

Преобладаващата посока на вятъра се определя от тенденцията в общия атмосферен пренос през съответния сезон. Характерни за общината са западен, северозападен и по-рядко южни и източни ветрове.

► Водни ресурси

През територията на Община Априлци минава р. Видима и нейните основни притоци – р. Острешка и р. Зла река, формирани от множество малки реки и потоци.

Река Видима разполовява територията на общ.Априлци. Тя е един от най-големите притоци на река Росица. Река Видима се образува от вливането на реките Лява Видима и река Пръскалска. Пръскалска река извира непосредствено под връх Юрушка грамада. В горното течение на реката се намира красивия водопад “Видимско пръскало”.

Река Лява Видима извира под връх Малкия Юмрук. В квартал Видима, реката Видима приема водите на своя ляв приток Стърна река. Тя започва като Семова река – извира под връх Жълтец и в местността “Козарката” приема името Стърна река, заради изместване на коритото си. При квартал Зла река, под х.”Зора” река Видима приема водите на своя най-голям приток Острешка река – тя извира в местността “Русалийски преслап”, като

преминава през кварталите Острец и Ново село. В горната част на течението речното корито е каменливо, но в квартал Острец реката се разлива и коритото ѝ е покрито с речни наноси от чакъл и пясък. По-големи притоци на река Острешка са:

- Река Рибна – ляв приток, извира под връх Русалка и се влива в Острешка река при горния край на квартал Острец.
- Река Маришница – ляв приток, извира в местността “Цанко Дюстабанов” и се влива в Острешка река в квартал Ново село.

При махала Злиевци река Видима приема водите на своя ляв приток Зла река, която извира в местността Долни поленици.

Под с. Велчево река Видима приема водите от големия дол Липошница, който води началото си от територията на общ.Троян.

► **Почви**

Територията на която е разположена Община Априлци не се отличава с широко почвено разнообразие, въпреки големия диапазон на надморските височини, главно поради еднообразието на основните скали, върху които са се формирали почвите. Установено е наличието на следните почвени типове: сиви горски (с три почвени подтипа) и кафяви горски (с три почвени типа).

SWOT АНАЛИЗ

Силни страни	Възможности
- Изработена програма за управление на отпадъците; - Изградено регионално депо за отпадъци – Троян – Априлци ; - Организирана система за сметосъбиране и сметоизвозване - Разработен проект за закриване и рекултивация на сметището експлоатирано до края на 2006г; - Реализиран проект за семейно компостиране /предоставени са 200 бр. компостери/; - Наличие на национални структури, насочени към дейностите по управление на отпадъците; - Наредба на ОБС Априлци регламентираща устойчивото управление на отпадъците;	- Подобряване на PR дейностите за управлението на отпадъците; - Екологично образование на подрастващото поколение; - Подобряване на контрола върху отпадъците; - Увеличаване на икономическите ползи от разделното събиране на отпадъците; - намаляване на количествата депонирани отпадъци и да не се увеличава такса битови отпадъци - Финансиране на проекти за екологосъобразното съхранение на излезлите от употреба и забранени пестициди на територията на общината; - Реализация на проект за изграждане на допълнителна регионална инфраструктура – инсталация за предварително третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събраните биоразградими и/или зелени отпадъци
Слаби страни	Заплахи
- локални замърсявания в строителните граници,поземления и ГФ - липса на гражданска инициатива за проекти за управлението на отпадъците	- големият туристически поток може да окаже отрицателно въздействие върху обема на отпадъците; - неустойчиво ползване на рециклируемите отпадъци; - незаконни дейности по освобождаване на отпадъци от бита и строителството;

3.2 Административно – териториална характеристика на Общината

Населените места в община Априлци, съгласно Единния класификатор на населените места в Р. България, са 4 бр., в т.ч. един град – центъра на общината – Априлци, селата са много малки (с население под 200 д.) – 3 бр. с. Велчево, с. Драшкова поляна, с. Скандалото. Големи села не са обособени поради особеностите на релефа на общината. Общинския център е съставен от 4 квартала – кв.Ново село, кв.Зла река, кв.Видима и кв.Острец.

Съгласно категоризацията град Априлци се определя като населено място от IV-ти функционален тип. Както в общинския център така и в останалите 3 населени места преобладава малоетажният тип жилищно застрояване – едно и двуфамилни къщи.

3.3 Социално – демографска характеристика на Общината

Някои от структурите на населението на Община Априлци са представени чрез анализ на данни от текущата демографска статистика на НСИ, а други са представени чрез данни от преброяването през 2011 година.

По население Априлци е малка община. Населението на община Априлци по данни на НСИ от преброяването през 2011 г. възлиза на 3338 жители, което представлява 2,4% от населението на област Ловеч. По данни на НСИ към 31.12.2016г. населението на общината е 2910 жители, като в града живеят 2623 души а в селата 287. Общината се нарежда на последно място по численост в областта. През последните 5 години, както и през предходните, се наблюдава трайна тенденция към намаляване броя на населението на община Априлци. Тази тенденция е характерна както за област Ловеч, така и за Северозападен статистически район. Раждаемостта в общината е твърде ниска, съпоставена с раждаемостта в областта и средно за страната. Естественят прираст е отрицателен, като във всички общини на Ловешка област. Ниската раждаемост и високата смъртност са свързани със застаряването на населението и съществуващите социални и икономически проблеми.

Таблица №1: Динамика на броя на населението по териториални единици и местоживеење (бр.)

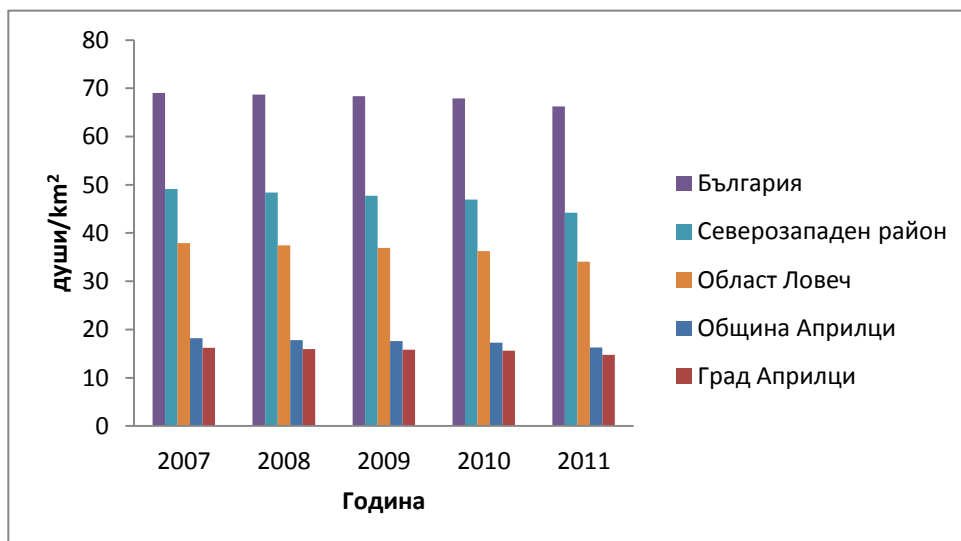
Териториални единици		2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	2016г.
Община Априлци	общо	3218	3158	3114	3009	2910
	в градовете	2915	2852	2813	2714	2623
	в селата	303	306	359	295	287

Източник: НСИ

Гъстота на населението

Гъстотата на населението в общината е по-ниска в сравнение с тази в страната, в Северозападен район и в областта, но е по-висока от тази в общинския център. По данни от НСИ от преброяването през 2011 г. в България на един km² се падат около 66 жители, в Северозападен район – 44 жители, в област Ловеч – 34 жители, в община Априлци – около 16 жители, а в град Априлци – малко под 15 жители.

Общата площ на територията на община Априлци е 238,3 km², което представлява 5,8% от територията на област Ловеч, а площта на населените места и другите урбанизирани територии е около 8 km². Установената тенденция към намаляване на броя на населението в общината води до тенденция към намаляване и в гъстотата на населението (вж. фиг.1).

Фиг.1. Динамика на гъстотата на населението по териториални единици

Гъстотата на населението в общината е по-ниска в сравнение с тази в страната, в Северозападен район и в областта, но е по-висока от тази в общинския център. По данни от НСИ от преброяването през 2011 г. в България на един km² се падат около 66 жители, в Северозападен район – 44 жители, в област Ловеч – 34 жители, в община Априлци – около 16 жители, а в град Априлци – малко под 15 жители.

Естествено движение на населението

За демографската жизненост на населените места съществено значение има естественото движение на населението. То е резултат от развитието на раждаемостта и смъртността на населението.

Характеристиката на естественото движение на населението на Община Априлци за периода 2007-2014 г. показва, че раждаемостта не би могла да компенсират повишената смъртност на населението. За анализирания период броят на родените лица в общината се движи в диапазона 14-26 д. годишно, като той е по-висок през 2012 г. Коефициентът на раждаемост (‰) през 2014 г. е 5.4‰.

Броят на родените в разглеждания период естествено дава отражение и върху коефициента на раждаемост, който в отделните години от периода се движи в рамките от 4 до 8‰. Коефициентът на раждаемост в Община Априлци (5.4‰) е под средния за областта през 2014 г. (7.9‰). Тенденцията се запазва и през 2015г. година, когато броя на родените е 15 а този на починалите 92, през 2016г. броя на родените е 14 а на починалите лица е 96 души. Подробни данни за състоянието на раждаемостта по населени места и по години в периода 2007-2014 г. се съдържат в следващата Таблица №2:

Таблица №2

Населени места	2007 г.			2010 г.			2012 г.			2013 г.			2014 г.		
	Родени	Умрели	Естествен прираст	Родени	Умрели	Естествен прираст	Родени	Умрели	Естествен прираст	Родени	Умрели	Естествен прираст	Родени	Умрели	Естествен прираст
	Брой														
Общ.Априлци	17	94	-77	15	91	-76	26	83	-57	14	64	-50	17	80	-63
с. Велчево	1	6	-5	2	14	-12	0	4	-4	1	0	1	0	8	-8
с. Драшкова	1	7	-6	0	4	-4	0	3	-3	0	3	-3	2	2	0

поляна															
гр. Априлци	15	77	-62	13	71	-58	26	73	-47	13	59	-46	13	67	-54
с. Скандалото	0	4	-4	0	2	-2	0	3	-3	0	2	-2	2	3	-1
Обл. Ловеч	1377	2851	-1474	1273	2665	-1392	1095	2611	-1516	1028	2425	-1397	1068	2570	-1502
	На 1000 души от населението - ‰														
Общ.Априлци	4.7	25.8	-21.1	4.3	26.0	-21.7	7.9	25.8	-17.9	4.4	20.1	-15.7	5.4	25.5	-20.1
с. Велчево	4.8	29.0	-24.2	11.6	81.4	-69.8	0.0	25.0	-25.0	6.2	0.0	6.2	0.0	51.0	-51.0
с. Драшкова поляна	9.4	66.0	-56.6	0.0	40.4	-40.4	0.0	39.0	-39.0	0.0	39.2	-39.2	25.8	25.8	0.0
гр. Априлци	4.6	23.6	-19.0	4.1	22.4	-18.3	8.8	25.1	-16.3	4.5	20.5	-16.0	4.6	23.7	-19.1
с. Скандалото	0.0	57.1	-57.1	0.0	29.6	-29.6	0.0	45.5	-45.5	0.0	29.9	-29.9	29.0	43.5	-14.5
Обл. Ловеч	8.9	18.3	-9.4	8.5	17.8	-9.3	7.8	18.9	-11.1	7.5	17.7	-10.2	7.9	19.1	-11.2

Източник: НСИ

:

Естествен прираст на населението

Раждаемостта в общината се формира главно от родените деца в град Априлци. В селата, където фертилните контингенти са ограничени или почти липсва население във фертилна възраст, тя е нулева или с единични раждания. Раждаемостта като цяло не може да осигури добри възможности за стабилно естествено възпроизводство на населението, тъй като по-негативно е влиянието на смъртността.

Смъртността е другият основен показател за естественото възпроизводство на населението в Община Априлци. Аналогично на раждаемостта, която е в състояние на относително стационариране, смъртността също е с черти на стагнация с неголеми различия през отделните години на периода.

Анализът на статистическите данни показва, че за целия анализиран период в Община Априлци броят на умрелите лица възлиза на 60-90 души годишно. Този брой е доста по-висок от броя на ражданията. Основната причина за по-високия брой на случаите на умирация се дължи на влошената възрастова структура на населението (застаряваща), което в комбинация със средната продължителност на живот води до по-висока смъртност.

Коефициентът на смъртност (брой умрели на 1000 д. от населението) е в диапазона 20-26‰, като през 2014 г. неговата стойност е 25.5‰. За периода относително по-ниска смъртност е регистрирана през 2013 г.

По населени места, случаите на умрели лица и съответно на коефициента на смъртност, варира през различните години на периода. Средногодишният коефициент на смъртността за общинския център – гр. Априлци е по-нисък от средния за общината.

Естественият прираст, като резултат от стойностите на раждаемостта и смъртността е отрицателен. Средногодишните стойности на този коефициент варират от -16‰ до -21‰, като през 2014 г. неговата стойност е -20.1‰. Най-малък отрицателен естествен прираст е регистриран през 2013 г. (15.7‰).

Посочените данни дават основание да се отбележи, че възможностите за естественото възпроизводство на населението в Община Априлци към момента са ограничени, т.е. липсват възможности за нарастване на броя на населението по естествен път. Тази констатация е валидна за всички населени места в общината, вкл. и за гр. Априлци. Неблагоприятните тенденции в естественото възпроизводство, които са характерни не само за анализирания 7 годишен период, а за по-дълъг ретроспективен времеви период, се отчитат и при разработване на отделните варианти на демографската прогноза.

Основни изводи и тенденции в демографското развитие

Демографското развитие на общината е подобно на повечето общини, разположени в селските и планински райони на страната.

Броят на населението на общината е с тенденция на намаление, но с по-нисък интензитет през последните години.

Очертаните тенденции в естественото движение на населението бележат възпроизводство с отрицателен естествен прираст (което е характерно и за областта, СЗР и страната, но с по-нисък интензитет).

Налице е намаление на най-репродуктивната възрастова група на родилните контингенти (15-34 г.) (обща тенденция за страната и областта).

Наблюдава се тенденция на постепенно застаряване на населението на общината и в по-голяма степен на селата (характерна и за областта и страната).

Възпроизводството на трудоспособното население е по-неблагоприятно от средното ниво за областта и страната – 100 лица излизаци от трудоспособна възраст се заместват от 40 д. (средно за областта – 59 д., за страната – 62 д.).

Броят на лицата с висше и средно образование нараства, а намалява този на лицата с ниско образование за периода между последните две преброявания (2001-2011 г.). Образователното равнище е по-високо в общинския център – гр. Априлци.

В етническата структура на населението основен етнос е българският, който обхваща 99% от населението според самоопределението му.

Икономически активно население

В категорията „икономически активно население“ попадат лицата във възрастовите групи над 15 години. В него се включват както заетите, така и безработните лица, т.е. работната сила в общината. За анализи и оценки на икономически активното население също се ползва информация от преброяването на населението през 2011 г., както и текущи данни за работната сила.

Данните за 2011 г. показват, че при населението над 15 години (3066 д.), общият брой на икономически активното население в Община Априлци е 1323 д., а на икономически неактивното – 1743 д.

Таблица №3: Население на 15 и повече години по икономическа активност

Населени места	Население на 15 и повече години	Икономически активни		Икономически неактивни	
		брой	отн. дял - %	брой	отн. дял - %
Общ. Априлци	3066	1323	43.2	1743	56.8
с. Велчево	166	35	21.1	131	78.9
с. Драшкова поляна	81	32	39.5	49	60.5
гр. Априлци	2754	1245	45.2	1509	54.8
с. Скандалото	65	11	16.9	54	83.1
Обл. Ловеч	122927	56641	46.1	66286	53.9

Източник: НСИ, преброяване на населението

Основни изводи и тенденции на развитие на пазара на труда

Състоянието на пазара на труда е в пряка зависимост от социално-икономическото развитие на общината;

Наетите лица в общината за периода 2010-2016 г. намаляват;

Регистрираната безработицата се характеризира с динамика, като най-голямо е нейното ниво през 2010 г.

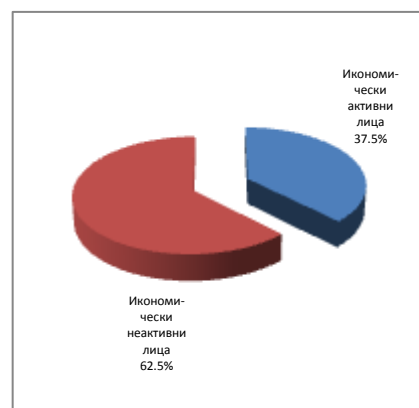
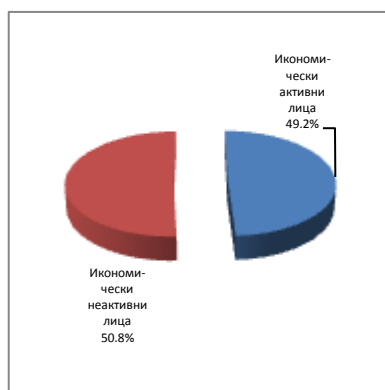
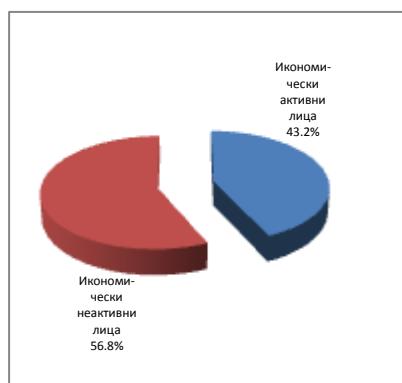
Равнището на безработица за общината е по-ниско от средното за областта и страната (2016 г.);

Прогнозните разчети за възрастовата структура на населението за Община Априлци се основават на хипотезата, че броят на населението в трите основни възрастови групи ще намалява, поради общото намаление на населението, но като относителен дял няма да настъпят съществени промени.

На територията на общината промишлеността е слабо развита. Има малки предприятия и то предимно в дървообработващата, керамичната и хранително-вкусовата промишленост и др.

Една от характерните за района дейност е туризма. Сезонният характер обуславя и заетостта в този отрасъл. Докато през зимния период се увеличава силно броя на освободените от този отрасъл, то през пролетно – летния сезон значително нараства броят на заетите в този отрасъл. Това води до повишаване на общия брой на регистрирани безработни през зимния период.

По данни, получени при Преброяването на населението от 01.02.2011 г. икономически активните лица в общината са 1323 души. Коефициентът на икономическа активност за община Априлци е 67,2% (съотношение между икономически активните лица и населението на възраст от 15 до 64 г.) - Фиг.1. Половата структура на населението оказва голямо влияние от демографски аспект върху изменението на броя и дела на икономически активното население. **Фиг.2.**

Заети лица

Разпределението на заетите лица в общината по сектори на икономиката през 2011 г. е следното: първичен сектор¹ – 5,8% от всички заети; вторичен сектор 2 – 44,1%; третичен сектор 3 – 50,1%. През последните 5 години структурата на наетите лица по икономически сектори и дейности се изменя. Наблюдава се намаление на наетите лица в първичния сектор и в третичния сектор. Докато в първичния сектор то е символично (0,7 процентни пункта), в третичния сектор намалението е 4,4 процентни пункта.

В отраслите от първичния сектор по-добре развито е горското стопанство. Физикогеографските условия (преобладаващия планински характер на релефа) и структурата на поземлените ресурси, както и регулираната горскостопанска дейност, са фактори за развитието на горското стопанство.

Вторичният сектор, включващ отрасли от преработващата промишленост, е с многоотраслов характер. С определени традиции и със завоювани позиции на пазара са промишлени производства от отраслите „Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях, печатна дейност“, „Производство на изделия от каучук, пластмаси и други нематериални суровини“, „Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване“, „Производство на мебели, ремонт и инсталиране на

¹ В първичния сектор се включват Селско, ловно и горско и рибно стопанство.

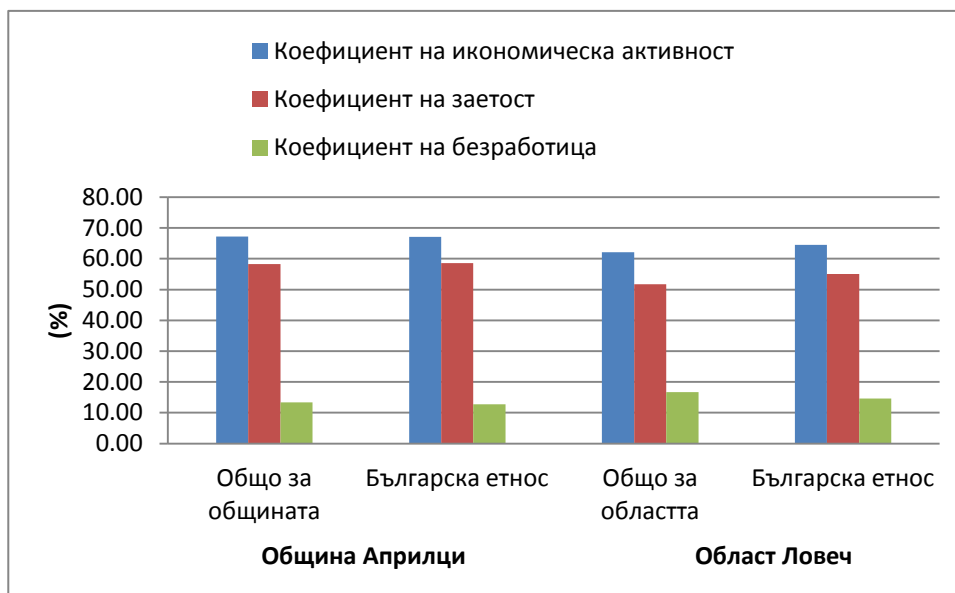
² Добивна промишленост; Преработваща промишленост; Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода; Строителство.

³ Включва всички останали икономически дейности.

машини и оборудване, производство, некласифицирано другаде”, „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газообразни горива”.

Безработни лица

По данни от преброяването от 01.02.2011 г. броят на регистрираните безработни в общината е бил 175. В сравнение с равнищата на безработица за териториалните единици от по-високо йерархично ниво, по данни, получени от преброяването от 2011 г., община Априлци (11,7%) се намира на първо място (т.е. с най-ниско равнище на безработица). Средното равнище на безработица в областта е 16,7% - Фиг. 3.

В община Априлци относителният дял на наетите лица спрямо наетите в областта в периода 2011-2016 г. се движи в интервала 2,10-2,35%. С по-висок от средния относителен дял през всички години от петгодишния период се очертават секторите - „Селско, горско и рибно стопанство”, „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива”, „Строителство” и „Хотелиерство и ресторантьорство”.

Средната работна заплата в община Априлци нараства средно на година с 14,4% и по темп на прираст изпреварва заплата в областта, но изостава от средния темп на прираста за страната. През 2005 г. средната заплата в общината е 69,7% от средната за страната и 81,7% от областта, докато през 2009 г. е вече само 64,6% от средната за страната, но е 84,4% от средната работна заплата в областта. През първото тримесечие на 2017г. средната работна заплата за областта е съответно 743 лв. за януари, 750 лв. за февруари и 794 лв. за март месец.

Друг показател за нивото на жизнения стандарт на населението е жилищната осигуреност. За община Априлци средният брой жилища на 1000 човека е далеч над средните стойности за страната и областта като постоянно нараства. Този факт се дължи по-скоро на демографския срив, а не толкова на интензивно строителство на нови жилища. Средният брой лица на едно жилище клони към 1 и е далеч под средните стойности за страната и областта.

Осигуреност на населението с жилища

По данни на НСИ към 2015 г. в Община Априлци са изградени 3498 жилища с 240.8 хил.кв.м полезна площ и 185.8 хил.кв.м жилищна площ. 79.4% (2778 бр.) от жилищата в общината са изградени в общинския център – град Априлци.

Полезна площ на жилищата към 31.12.2015 г. (кв.метри)

	Полезна площ				Полезна площ на човек от населението	Жилищна площ на човек от населението	Спомагателна площ на човек от населението	Средна полезна площ на едно жилище
	Общо	Жилищна	Спомагателна	Площ на кухни				
Общ. Априлци	240751	185772	35068	19911	77.3	59.7	11.3	68.8
В гр. Априлци	199706	152143	29351	18212	71.0	54.1	10.4	71.9
В селата	41045	33629	5717	1699	136.4	111.7	19.0	57.0

Източник: НСИ

На човек от населението в общината се пада 59.7 кв.м жилищна площ и 11.3 кв.м – спомагателна площ. От таблицата се вижда, че в град Априлци стойностите на показателите са по-ниски в сравнение с тези в селата, поради по-високите темпове на намаление на числеността на селското население. Жилищната площ на човек от населението в град Априлци е 54.1 кв.м, а в селата на общината – 111.7 кв.м; спомагателната площ в града на човек от населението е 10.4, докато за селата тя е 19.0 кв.м.

Средната полезната площ на едно жилище в общината е 68.8 кв.м.

По-голяма част от всички жилищни сгради в общината са двуетажни – 1785 бр. – 51.0% (при средно за Област Ловеч - 42.7%). Едноетажните жилищни сгради в общината са 47.5%. Триетажните жилищни сгради в общината са 1.2%, като 2/3 от тях са изградени в град Априлци. Четириетажните жилищни сгради са 9 бр., изградени в град Априлци.

Жилища към 31.12.2015 г. по етажност на сградите

	Жилища - общо	Етажност на сградите			
		едно-етажни	дву-етажни	три-етажни	четири-етажни
	Брой				
Общ. Априлци	3498	1663	1785	41	9
В гр. Априлци	2778	1411	1331	27	9
В селата	720	252	454	14	0
	Относителен дял - %				
Общ. Априлци	100.0	47.5	51.0	1.2	0.3
В гр. Априлци	100.0	50.8	47.9	1.0	0.3
В селата	100.0	35.0	63.1	1.9	0.0

Източник: НСИ

Структура на жилищните сгради според конструкцията

По вида на конструкцията, жилищният фонд към 2015 г. е представен в четири обобщени категории – панели, стоманобетон, тухлени с бетонна плоча и тухлени с гредоред. Панелните жилища са 0.8% (28 бр.), изградени основно в град Априлци. Стоманобетонните са 2.3% (81 бр.). Категорията „тухлени с бетонна плоча” имат дял 27.0% от всички жилищни сгради (с най-голям дял в град Априлци). Най-масовият вид са тухлените жилищни сгради с гредоред – 53.9%, като техният дял е по-висок в селата (67.5%), докато в град Априлци той е 50.3%. С друг вид конструкция са 16.0% от жилищните сгради в общината.

Жилища към 31.12.2015 г. по вид на конструкцията

	Жилища - общо	Панели	Стомано- бетон	Тухлени с бетонна плоча	Тухлени с гредоред	Други
Брой						
Общ. Априлци	3498	28	81	943	1884	562
В гр. Априлци	2778	21	75	774	1398	510
В селата	720	7	6	169	486	52
	Относителен дял - %					
Общ. Априлци	100.0	0.8	2.3	27.0	53.9	16.0
В гр. Априлци	100.0	0.8	2.7	27.9	50.3	18.3
В селата	100.0	1.0	0.8	23.5	67.5	7.2

Източник: НСИ

Повече от половината от жилищния фонд (жилища) е изграден в периода до 1960 г. (51.5%). Годишите от втората половина на 20 в. (1960-1990) са добавили втория по големина дял – 39.8%.

Възпроизводството на жилищата след началото на прехода (1990-2000 г.) е значително по-малко (4.6%) в сравнение с предходния период. След 2000 г., към фонда са добавени 4.1%.

За град Априлци е характерно, че до 1960 г. са изградени 48.5% от жилищата, през 1960-1990 г. – 42.5%, през последното десетилетие на миналия век (1990-2000 г.) са изградени 4.6% от жилищата в града и след 2000 г. – 4.4%.

В селата ситуацията е по-различна, т.е жилищният фонд е по-стар.

Около 2/3 (63.1,%) от жилищата са изградени до 1960 г., 29.4% са изградени в периода 1960-1990 г., 4.6% през 1990-2000 г. и 2.9% от жилищата в селата са изградени след 2000 г.

Параметрите на общината са следните:

Община Априлци е разположена на площ от 238000 декара. Структурата на територията е разпределена както следва:

- земеделски територии - 97025 дка
- горски територии - 125449 дка
- населени места и урбанизирани територии - 10468 дка
- водни течения и водни площи - 2267 дка
- територии за транспорт и инфраструктура - 3001 дка

Анализът на структурата показва разнообразния характер на територията на общината, като с най-голям дял са земите от горският и земеделският фонд.

Баланс на територията по населени места за основните видове терени:

гр. Априлци	бр. имоти	площ в дка
Селско стопанство	21570	101645,914
Горско стопанство	4730	93274,868
Населени места	4426	6227,218
Повърхностни води	100	1417,268
Транспорт	72	432,659
Общо:	30898	202997,927
с. Драшкова поляна	бр. имоти	площ в дка
Селско стопанство	1235	2363,498

Горско стопанство	531	2403,084
Населени места	300	430,040
Повърхностни води	8	75,194
Транспорт	21	53,456
Общо:	2095	5325,272

с. Велчево	бр. имоти	площ в дка
Селско стопанство	39051	0541,436
Горско стопанство	1401	7467,890
Населени места	602	494,642
Повърхностни води	16	346,152
Транспорт	9	58,754
Общо:	2095	8908,874

с. Скандалото	бр. имоти	площ в дка
Селско стопанство	1658	4893,523
Горско стопанство	703	4588,319
Населени места	510	802,722
Повърхностни води	14	276,041
Транспорт	3	31,383
Общо:	2888	10591,988

3.4 Икономическо развитие на общината. Стопански дейности.

В резултат на извършените през годините на прохода промени, индустрията в общината се реструктурира отраслово. Създадени са частни фирми, но в значително по-малки размери. Индустрията се развива преди всичко на базата на наличие на суровини, традиции и предприемчивост на малкия и средния бизнес. В сегашните условия, сред по-развитите подотрасли на индустрията в общината са:

- производство на месо и местни изделия;
- производство на дървен материал и изделия от него;
- производство на пластмасови изделия;
- производство на скрепителни елементи и пружини;
- производство на метални касетки;
- производство на керамични изделия;
- производство на мляко и млечни продукти;
- производство на килими и килимени изделия;
- строителство, преди всичко на вили, къщи за почивка, туристически обекти и др.;
- традиционно за района производство на занаятчийските изделия.

Индустрията се развива преди всичко на базата на наличие на суровини, традиции и предприемчивост на малкия и средния бизнес. Някои от производителите са завоювали позиции на пазара, други срещат сериозни затруднения. Усвояването на съвременните принципи на пазарната икономика, произвеждането на висококачествена

продукция, отговаряща на европейските стандарти, иновации и модернизацията на производството, повишаване качеството на работната сила, завоюване на позиции на вътрешния и международните пазари са важни фактори към повишаване конкурентоспособността на продукцията, съобразена с изискванията на ЕС.

Таблица 4. Отрасли в индустриалния сектор, в които община Априлци има съществена роля в област Ловеч през 2015 г.

Отрасли	Предприятия (бр.)	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица (бр.)	ДМА (хил. лв.)	Относителен дял спрямо област Ловеч (%)			
					Предприятия	Нетни приходи от продажби	Заети лица	ДМА
Общо за сектор "Промисленост"	32	16 670	299	9 698	4,1	1,8	2,0	1,6
Производство на дървен материал, хартия, картон и изделия от тях (без мебели), печатна дейност	7	680	45	1 005	4,8	0,8	2,3	2,9
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	7	2 735	44	1 022	5,7	2,8	5,1	0,5
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	6	7 176	115	3 618	10,5	22,1	15,3	35,1
Производство на мебели, производство, неклассифицирано другаде, ремонт и инсталиране на машини и оборудване	4	122	9	465	2,2	0,1	0,3	0,4
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газообразни горива	3	528	18	2 769	14,3	22,7	22,2	20,1

Строителството, разглеждано и оценявано като икономическа дейност, също изпитва последиците от реструктурирането на общинската икономика. Основните икономически параметри, които го характеризират, показват, че то се реализира основно на предприемачески принцип, като водещ е частният сектор. Броят на заетите в строителството на територията на общината към 2015 г. е 64 д. (6,2% заетите в областта). Като стопански субекти в сферата на строителството са регистрирани 13 фирми (6,5%). Размерът на нетните приходи от продажба е 1,4 млн. лв. и представлява 3,7% от приходите в областта. Единадесет процента и половина от ДМА в областта са собственост на фирми със седалище в община Априлци.

В сектора на услугите няма отрасъл с ясно подчертано и доминиращо значение. С известно предимство във вътрешнообщински аспект по отношение на броя на стопанските единици, броя на заетите лица и реализираните приходи от продажби е отрасъл „Операции с недвижими имоти,“. Съотнесени спрямо показателите на областно ниво обаче през 2011 г. преди тях се нареждат „Други услуги, неклассифицирани другаде“. Делът им на територията на областта е между 3 и 4%.

На регионално ниво, спрямо областта като значими отрасли през последните пет години от периода 2011-2016 г. в общината могат да се отличат: „Селско, горско и рибно стопанство“, „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, „Строителство“, Хотелиерство и ресторантьорство“ и „Други дейности“. Към тях може да се добави „Транспорт, складиране и пощи“, който обаче бележи низходяща тенденция и през 2011 г. и 2016 г. коефициентът на локализация при него е под единица. „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ от друга страна се превръща в значим едва през последните две години от периода. На национално ниво значими са отраслите „Селско, горско и рибно стопанство“,

„Преработваща промишленост“, „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“, „Хотелиерство и ресторантьорство“, „Образование“ и „Други дейности“.

Услуги и търговия

Над 50 са функциониращите фирми с предмет на дейност търговия и заведения за хранене и развлечения. Това са предимно магазините на Районната потребителна кооперация, десетки еднолични търговци, част от които наемат персонал, малки семейни фирми с по един и по двама работника, които в редица случаи те са от домакинството. Търговските обекти се намират в помещения на Районната потребителна кооперация, в собствени жилищни сгради, помещения под наем, отделни търговски постройки и др. Те са позиционирани в центровете на кварталите на града и селата, в някои от махалите и на други места. Заведенията за хранене и развлечения са разположени предимно в местата за настаняване, помещения на Районната потребителна кооперация, на Общината, частни помещения и др.

Сред основните отрасли и подотрасли в областта на търговията са:

- Търговия на дребно в не специализирани магазини предимно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия;
- Ресторанти;
- Кафенета;
- Барове и подобни заведения;
- Дискотеки;
- Търговия на дребно и едро със строителни материали и санитарно оборудване;
- Търговия на дребно в специализирани магазини с железария, бои, плоско стъкло, огледала и др.;
- Търговия на дребно в не специализирани магазини предимно с хляб, хлебни изделия, захар и сладкарски изделия;
- Търговия на едро и дребно със зърно, семена и фуражи;
- Търговия на едро и дребно с течни и газообразни горива и техните производствени продукти;
- Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали;
- Търговия на дребно в специализирани магазини с фармацевтични стоки;
- Търговия на дребно в специализирани магазини с книги, вестници и книжарски стоки;
- Търговия на дребно в специализиран магазини с алкохол и други напитки;
- Търговия на дребно в не специализирани магазини с разнообразни стоки;
- Търговия на дребно с употребявани стоки в магазини;
- Търговия на дребно в специализирани магазини със строителни и отоплителни материали;
- Търговия на дребно с плодове и зеленчуци;
- Търговия на дребно с месо и месни продукти;
- Друга търговия на едро и дребно;
- Неделен пазар;
- Други услуги на населението;

Селско стопанство

Общият размер на земеделските територии възлиза на 109 444,371 дка. от общата територия на общината.

В таблица 5 е даден баланс по видове територии по предназначение в община Априлци.

Таблица 5. Баланс по видове територии по предназначение в община Априлци.

№	Вид на територия по предназначение	гр. Априлци Площ в дка	с.Велчево Площ в дка	с.Скандалото Площ в дка	с.Драшкова поляна Площ в дка	Общо Площ в дка
1.	За нуждите на селското стопанство	101645,914	0541,436	4893,523	2363,498	109444,371
2.	За нуждите на горското стопанство	93274,868	7467,890	4588,319	2403,084	107734,161
3.	Населени места	6227,218	494,642	802,722	430,040	7954,622
4.	Водни течения и водни площи	1417,268	346,152	276,041	75,194	1888,743
5.	За нуждите на транспорта	432,659	58,754	31,383	53,456	576,252

Относителният дял на използваната земеделска площ (ИЗП) се обуславя от планинския и полупланински релеф, който заема около 2/3 от общата площ на общината. Въпреки този факт, през 2010 г. община Априлци попада в групата на общините с високо равнище (над 4 дка.) на използване на земеделската площ (ИЗП) на човек от населението с 6,41 дка., макар по дял на ИЗП (9,28%) в общата територия на общината да попада в групата на общините с нисък дял (под 15%). Отрасловата структура на селското стопанство в общината включва предимно следните отрасли и подотрасли: комбинирани растително-животновъдни частни стопанства; отглеждане на дребен рогат добитък; отглеждане на едър рогат добитък и др. Според делът на стопанствата община Априлци се отнася в групата на общините със среден дял (0,10-0,40%).

Поради характера на релефа преобладават гори, мери и пасища. Това предполага приоритетно развитие на животновъдство и някои видове трайни насаждения.

Липсата на средства и сравнително бедните почви не дават възможност традиционното растениевъдство да се развива ефективно. Условието са подходящи за развитие на трайни насаждения.

► Растениевъдство

Поради планинския характер на релефа в община Априлци не се засаждат площи с основни земеделски култури – пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед. В условията на пазарна икономика се създадоха някои нови площи с трайни насаждения, само от няколко арендатори на земя и частни земеделски стопани.

В общия размер на обработваемата земя в общината се включват:

- трайни насаждения, предимно сливи, ябълки, малини, арония и др.;
- ливади за производство на сено;
- ниви – в ограничени размери засети основно с картоф, царевица и др., преди всичко за домашно ползване и т.н.

На територията на общината не функционират земеделски кооперации, които да обработват земеделските земи. Само няколко арендатори обработват незначително количество от общия размер на земеделската земя.

► Животновъдство

Животновъдството е свързано с отглеждането най-вече на овце, кози, крави и др. и с пасищния ресурс, приготвянето на сено и пр. На територията на общината има значителни по размер пасища и земеделски площи за производство на сено. С най-голяма територия са високопланинските пасища. На тях има възможност да пашуват голямо количество селскостопански животни – предимно овце и крави. Във връзка с намаляването броя на животните, намаленото пашуване върху тяхната територия се отразява негативно върху тревната растителност.

Резерв за допълнителна заетост и доходи има при развитие на пчеларството.

Най-съществен е делът на отглежданите овце в общината спрямо овцете в областта. В община Априлци се отглеждат 9,01% от всички овце и 9,29% от овцете майки. Останалите видове са с незначителни за областта дялове, като най-нисък е дела на отглежданите свине. В общината се отглеждат само 0,28% от отглежданите в областта свине.

Отглежданите в момента животни са разпръснати основно в дребни смесени частни стопанства. Само няколко са лицата, които отглеждат сравнително по-голямо количество

овце или крави. Наблюдава се тенденция за намаляване броя на селскостопанските животни. Произвежданата продукция (мляко, месо, домашни животни за продан) е предимно за задоволяване на лични нужди.

Само няколко птицевъди отглеждат сравнително по-големи количества пилета за продажба. Проявява се определен интерес към подотраслите зайцевъдство и пчеларство.

► Горско стопанство

В общината горският фонд обхваща около половината от територията ѝ. Горите са едно от изключително важните богатства и ресурс на общината.

Малко над половината от горския фонд е държавна собственост, 23% от горите са частни, а общински – малко над 8%. Около 14% са временно стопанисваните от общината, със статут на съществуваща собственост преди възстановяване. Около половин процент са собственост на юридически лица.

Фиг. 4: Разпределение на горите по форма на собственост

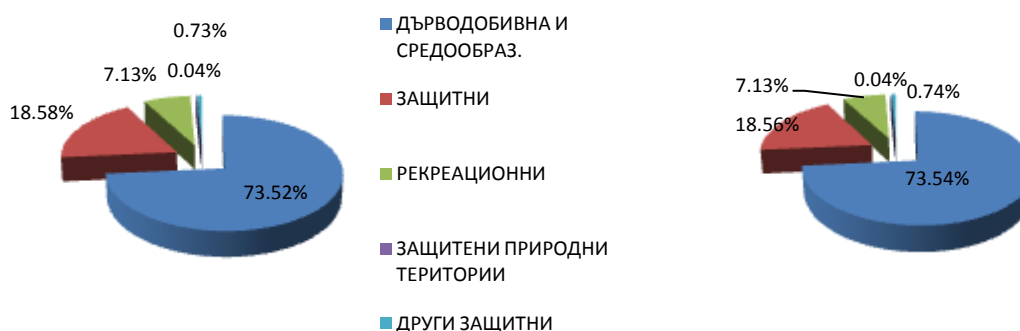

4.1 ОБЩА ПЛОЩ

4.2 ЗАЛЕСЕНА ПЛОЩ

Общият запас на дървесина в горските територии е 2 415 837 m³. На фиг. 2 е представено разпределението на горите в горските територии на общината по групи гори по функции.

Фиг.5: Разпределение на горите по функции

5.1 ОБЩА ПЛОЩ

5.2 ЗАЛЕСЕНА ПЛОЩ

Съобразно функциите им 74% от горските територии на общината са причислени към групата “Гори и земи с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции”. Към групата “Рекреационни гори и земи” са включени 7% от горските територии, а към защитните – 19%. Защитените зони по „Натура 2000” са 3568 ха, от които залесени са 3551 ха. Най-голяма част от защитените територии заема Националният парк “Централен Балкан”.

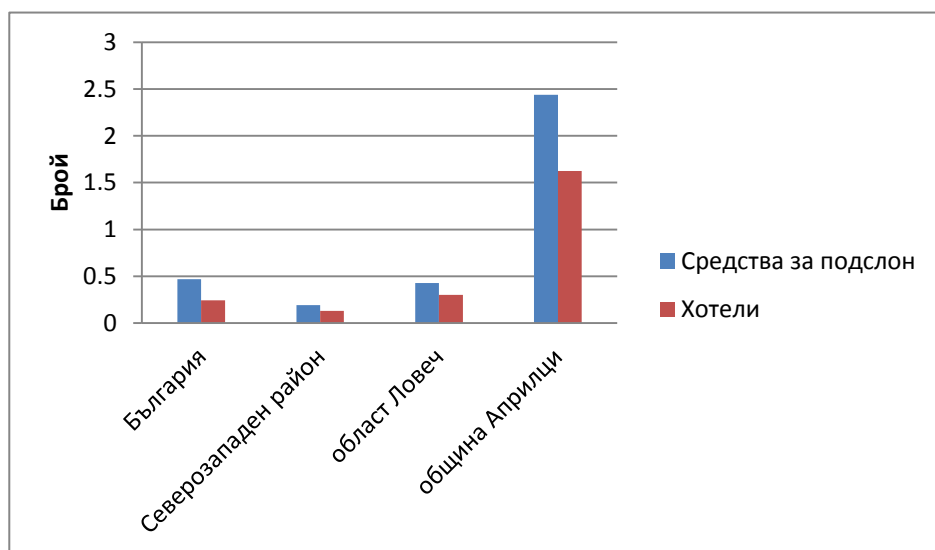
Лесоустройствените проекти на ловното стопанство и общината осигуряват добри предпоставки за стопанисване и ползване на горския фонд. Основните насоки на организация на горското стопанство в общината, предвидени в лесоустройствените

проекти, са съобразени с поставената цел по групи гори и земи съобразно функциите им.

► Туризъм

Природноклиматичните условия благоприятстват развитието на туризма в община Априлци. Те определят и основните видове туризъм, които се развиват в региона – ваканционен, екологичен, здравен, селски, еко, ловен а напоследък и алтернативен туризъм.

През 2015 г. в общината функционират 106 места за краткосрочно настаняване (почивни станции, семейни хотели, къщи и самостоятелни стаи). Легловата база възлиза на 2209 легла. Реализирани са 23 333 нощувки. Средствата за подслон (хотели, хижи, други вилни селища, къмпинги) са 9, които разполагат със 130 стаи и 325 легла. Реализирани са 5699 нощувки, в т.ч. 42 от чужденци. Семейните Хотели са 9, които разполагат с 90 стаи и 301 легла. През 2016 г. в общината функционират общо 107 места за настаняване, с леглова база 2219 легла. Реализираните са 24 744 нощувки. На територията на общината са категоризирани общо 43 заведения за хранене и развлечение с общ капацитет 1972 места. В абсолютен размер броят на туристическите обекти изглеждат твърде малко, но съпоставяйки ги с броя на населението в общината позволява възможността за сравнителен анализ на тези показатели с величините им за България, за Северозападния район и за област Ловеч. На фиг.6 са представени средствата за подслон и хотелите, които се падат на 1000 души от населението.

Фиг.6. Средства за подслон и хотели на 1000 души от населението

Инфраструктура

Техническата инфраструктура на Община Априлци обхваща материално – техническите мрежи и съоръжения на четри основни инженерни системи:

- транспортна;
- енергийна;
- водостопанска
- съобщителна

► Транспортна инфраструктура

На територията на общината са изградени пътища III клас от Републиканската пътна мрежа, общински пътища IV клас, местни пътища и пътища до земеделските земи.

На 30 км. от центъра на общината преминава главната транспортна артерия път Е – 772 /I – 4 София – Севлиево – В. Търново – Шумен/. Чрез него се осъществяват връзките на общината с основните транспортни коридори, които преминават през северна България. Важно значение за икономическото развитие на общината и за връзките с населените места в Северна и Южна България има второкласния път II – 35. Той формира транспортната ос север – юг, свързващ Северна и Южна България през Троянски проход. От центъра на гр. Априлци до този път разстоянието е 25 км. (до гр. Троян). Поради голямата надморска височина той е затворен през целия зимен сезон, а отдалечеността на другите проходи увеличава транспортните разходи. До тези основни пътни артерии, част от пътищата са от третокласната пътна мрежа на територията на общината. По тези участъци от пътя се осъществяват и транспортните връзки между общините Априлци – Троян, Априлци – Ловеч, Априлци – Севлиево.

Път III – 607 гр. Троян – гр. Априлци, представляващ път от третокласната пътна мрежа на територията на общината е в добро техническо състояние.

Другият третокласен път на територията на общината е III – 607 гр. Априлци – гр. Калофер, участък гр. Априлци – хижа Тъжа. Този път има стратегическо значение и изключително важно значение за управлението на Национален парк “Централен Балкан”, развитието на туризма и на екологосъобразен поминък на населението.

На територията на общината няма ж. п. мрежа. Най-близката ж.п. гара е в гр. Троян и се намира от гр. Априлци на 25 км. Тази железопътна мрежа на територията на областта е представена от второстепенната ж.п. линия Левски – Ловеч – Троян която има известно стопанско значение за общината.

Най-близкото летище за гражданската авиация се намира в гр. София и е на разстояние 170 км. от общината.

► Електроенергийна система

Електроенергийната система на община Априлци е част от единната електроенергийна мрежа, както на Ловешка област, така и на страната. Общината се обслужва от електроразпределително дружество “ЧЕЗ Електро България” технически район Троян.

Електроснабдителната мрежа е развита, но е необходимо подобряване на техническото и състояние и кабелизация на мрежите НН. Годишната консумация на електричество е основно от населението и функциониращите предприятия на територията на общината.

Всички населени места на общината са електрифицирани. Уличното осветление се осъществява с енергоспестяващи лампи.

- Гъстотата на разпределителната мрежа е над средната за страната – т.е. добре развита и осигурява захранването на всички населени места.
- На територията на общината има един функциониращ ВЕЦ, четири МВЕЦ и една фотоволтаична инсталация.

► Водоснабдителна система

През територията на общината преминават три основни външни водопровода. Един от тях е каптажа “Бъзов дял”, откъдето води началото си външния водопровод за кварталите на общината - Видима и Зла река, с. Скандалото и с. Велчево. От този водопровод се захранва и населено място (с. Гумощник) от съседна община (Троян). Другият външен водопровод започва от каптажа “Пенови дупки” и осигурява питейна вода за кварталите Острец и Ново село, като при необходимост водата може да се прехвърли като допълнително количество вода към другия водопровод. И двата водоизточника (“Бъзов дял” и “Пенови дупки”) се намират на територията на Национален парк “Централен Балкан”. След ВЕЦ “Видима” е изграден резервоар, от който води началото си външния водопровод за населени места от община Севлиево, т.е. част от питейната вода на община Априлци служи за водоснабдяване и на друга община. Съществуват и няколко местни водопровода за водоснабдяване на някои

махали. Само слабо населени и почти обезлюдени махали извън регулация нямат нито централно, нито местно водоснабдяване, а ползват водите от кладенци и извори.

На територията на общината е изградена вътрешна водопроводна мрежа. Количеството на подаваната вода е основно за населението, туристическите обекти, заведенията за хранене и развлечения, промишлеността, селското стопанство и др. отрасли. Качеството на водата отговаря по показатели на вода за питейно – битово водоснабдяване.

► Канализационна мрежа

В общината няма изградена канализация и пречиствателна станция за отпадни води. Поради изключително големите за мащабите на общината финансови средства, необходими за изграждането им, се търси външно финансиране. Възможно е поетапно решаване на този въпрос, чрез изграждане на локална канализация и малки пречиствателни съоръжения. В хода на времето, могат да възникнат и други решения свързани с водоснабдяването и канализацията на общината.

► Съобщителна инфраструктура

На територията на общината има изградена съобщителна мрежа. Част от нея е амортизирана. С оглед нейното подобряване е необходимо изграждането на оптичната кабелна мрежа.

Общината е покрита с радиотелевизионен сигнал от РРТС вр. Ботев. Поради пресечения терен остават махали, които не могат да приемат сигнал от вр. Ботев и затова е изградена ретранслаторна телевизионна станция на местността “Свинова поляна”.

Почти на цялата територия на общината има покритие със сигнал на мобилните телеоператори.

Интернет доставки в общината са два - „Виваком” АД и ЕТ „Тамара Стоянова Стоева” – гр. Априлци.

3.5. Екологична характеристика

3.5.1. Състояние и качество на атмосферния въздух

Съгласно дефиницията “Качество на атмосферния въздух” е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Законът за чистотата на атмосферния въздух определя 11 основни показателя за качество на атмосферния въздух в приземния слой, а именно: суспендирани частици, фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали - кадмий, никел и живак и арсен. Нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и измерените концентрации за отделните показатели се определят като маса, съдържаща се в един кубически метър въздух при нормални условия за определено време.

За контролиране на основните и допълнителни показатели на територията на страната се разполагат пунктове за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, като част от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг, подсистема – “Въздух”. По класификация (съгласно Приложение №1 към чл.10, ал.3 и 4 от Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух) пунктовете за мониторинг са:

1. Транспортно – ориентирани (Т) пунктове за мониторинг са тези, при които броят на МПС, преминаващи в кръг с радиус 50 м, е не по-малък от 2500 превозни средства на денонощие.

2. Промислено – ориентирани (П) пунктове за мониторинг са тези, при които има преобладаващо влияние на емисии от производствени и други дейности.
3. Градски фонові пунктове за мониторинг (ГФ) са тези които са разположени в застроената част на град, които не отговарят на критериите по т.2.
4. Извънградски фонові пунктове за мониторинг (ИФ) са разположените на 3-10 км от град, които не отговарят на критериите по т.2 и 3.
5. Регионални пунктове за мониторинг (Р) са разположените на 10-50 км от град, които не отговарят на критериите по т. 2 и 3.
6. Отдалечени пунктове за мониторинг (О) са разположените на повече от 50 км от град, които не отговарят на критериите по т.2 и 3.

Съгласно чл. 30, ал.1 от Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух - Националният център по околна среда и устойчиво развитие, съгласувано с РИОСВ, изготвя списък на районите за оценка и управление на КАВ на територията на страната, който посочва разпределението на последните на:

1. райони, в които нивата на един или няколко замърсители превишават установените норми и/или нормите плюс определените допустими отклонения от тях (включително и районите, в които е налице превишаване на установените норми за съответните замърсители, в случаите, когато за последните не са определени допустими отклонения);

2. райони, в които нивата на един или няколко замърсители, за които не са установени допустими отклонения, превишават установените норми;

3. райони, в които нивата на един или няколко замърсители са между съответните горни и долни оценъчни прагове;

4. райони, в които нивата на замърсителите не превишават долните оценъчни прагове.

Община Априлци попада в “райони, в които нивата на замърсителите не превишават долните оценъчни прагове” и затова не фигурира в Заповед № РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на МОСВ за утвърждаване на списък на районите (агломерациите) за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, актуализирана класификация на РОУКАВ, в сила от 01.01.2014г.

Националната система за мониторинг на околната среда извършва оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, утвърдени със Заповед №580/17.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите.

На територията, контролирана от РИОСВ – Плевен (области Плевен и Ловеч), са разположени 3 стационарни автоматични станции за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (КАВ) и една Мобилната автоматична станция (МАС) на Регионална Лаборатория – Плевен, с обхват на дейност Район за оценка и управление на КАВ – Северен Дунавски:

- Автоматична станция Плевен (градски фонов/транспортно ориентиран пункт)
- Автоматична станция Никопол (градски фонов пункт)
- Автоматична станция Ловеч (градски фонов/транспортно ориентиран пункт)

Всички станции са оборудвани със стандартен набор метеорологични показатели (СНМП), в това число: посока и скорост на вятъра, температура, налягане и сила на слънчевото греене. Качеството на атмосферния въздух (КАВ) се оценява чрез анализ на получените от пунктовете за мониторинг данни и сравнение на измерените концентрации за контролираните замърсители с нормите за КАВ, установени с нормативни актове (национални и на ЕС). Анализът на данните показва, че към 31.12.2016 г. нивата на контролираните основни показатели за качеството на атмосферния въздух, с изключение на показател ФПЧ10, са под установените норми за опазване на човешкото здраве. През 2016 г. не е регистрирано нито едно превишение на нормите за показатели: серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид, бензен, озон.

В структурата на промишлеността на община Априлци не влизат основни производства на металургията, тежката химическа промишленост и тежкото

машиностроене, които по принцип предполагат високи нива на замърсяването на атмосферния въздух.

На територията на Община Априлци няма големи промишлени предприятия, които да емитират големи количества атмосферни замърсители. Има предимно малки промишлени предприятия, специализирани в дървообработване, производство на мебели и дограма, керамика, килими и килимени изделия, прясно месо и др.

На територията на общината няма регистрирани:

- големи горивни инсталации по смисъла на Директива 2001/80/ЕС и Наредба № 10/2003 г.към ЗЧАВ;

- обекти с разрешителни за търговия с квоти за емисии от парникови газове, съгласно Директива 2003/87/ЕС;

- обекти с издадени комплексни разрешителни по чл.117 от Закона за опазване на околната среда.

Контролирани от РИОСВ Плевен неподвижни източници на емисии в атмосферния въздух на територията на община Априлци са:

Предприятие	Дейност	Контролирани източници на емисии	Контролирани показатели	Установени превишения/ несъответствия
Нанкови и син ООД	Производство на мебели с. Велчево	Бояджийска камера	ЛОС	Не
Балдим – Федерн ООД гр. Априлци	Производство на пружини, гр. Априлци	Аспирация	Прах	Не
Екофер (бивш Агротел - 2000 ООД) гр. Априлци	Предприятие за месопреработка и млекопреработка гр. Априлци	Хладилни инсталации	ОРВ и ФПГ	Не
Сима – Я. Михов ЕТ, гр. Априлци	Производство на пластмасови опаковки, гр. Априлци	Чилърни инсталации	ОРВ и ФПГ	Не
Априлци Холидейз	Хотелски комплекс гр. Априлци	Климатична инсталация	ОРВ и ФПГ	Не

Източник : Регионална инспекция по околната среда и водите Плевен, м.10.2016г.

В контролираните обекти не са установени превишения/несъответствия по контролираните показатели.

Няма замервания за повърхностно натоварване на открити площи.

Замърсяването на атмосферния въздух от транспорта е свързано с лошото състояние на моторните превозни средства (МПС), качеството на използваните горива, състоянието на част от улиците и пътищата. Общината предвижда мерки за опазване качеството на атмосферния въздух, чрез намаляване на емисиите от фини прахови частици включващи възстановяване, ремонт и изкърпване на улици и модернизация на инфраструктурата с цел намаляване на вредните емисиите и прах в атмосферата.

Замърсяването от строителството е главно от прах и твърди частици. Практически то не оказва съществено влияние за състоянието на атмосферния въздух в общината .

Основни причини за есенно-зимното замърсяване на въздуха в града е липсата на възможност за отопление с алтернативни на традиционните твърди и течни горива, както и по-голямата продължителност на отоплителния сезон в планинските райони.

Община Априлци ще предприеме действия за повишаване на общественото съзнание и информиране на населението за алтернативните източници на

отопление и за такива които отделят по – малко вредни емисии в атмосферния въздух, такива са например горивата с по-ниско пепелно и сярно съдържание, газовите горива в т.ч. природен газ, екобрикети и т. н. В Общинския план за развитие 2014 - 2020г. са заложили за изпълнение мерки за повишаване на енергийната ефективност, чрез прилагане и използване на ВЕИ.

3.5.2 Качество на Водите

Районът, в който попада Община Априлци е сравнително богат на водни ресурси. Билото на Стара планина се явява главна водоразделна линия на Черноморския и Беломорския водосборни басейни. Дълбокият карст регулира подземното подхранване на реките, а обширните стари гори допринасят съществено за водозадържането. Реките, извиращи високо от склоновете, са стръмни и с голям воден отток. На много места те падат от високи скални прагове и образуват красиви водопади. Водите като цяло са с много добри питейни качества.

Валежите обикновено достигат средногодишна стойност до 1100-1200 мм/год., като максимумът им е през месец юни, а минимумът – през месец февруари. Снежната покривка в ниската зона се задържа средно 75-80 дни, а във високата – надвишава 150-180 дни. Максималната снежна покривка е през март, като дебелината ѝ достига средно 40-60 см. а за надморска височина над 2000м. – 150 до 200см. Снежните запаси, които се формират в границите на Община Априлци са най-важния ресурс на чиста питейна вода за населението на общината.

Местообитанията на водоемите с течащи води, включително растителността по бреговете им са с висока консервационна значимост и уязвимост. Тъй като основната заплаха за тях е замърсяването им, всички съществуващи източници на замърсяване с отпадни води и общи битови отпадъци от съоръженията и сградите трябва да бъдат обект на мониторинг и подобряване.

През територията на Община Априлци минава р. Видима и нейните основни притоци – р. Острешка и р. Зла река, формирани от множество малки реки и потоци.

На територията на Община Априлци има четири геотермални извора.

Оценка на съществуващото положение:

1. Поради липса на канализационна мрежа в Общината е невъзможен контролът и анализът на качеството и количеството на битовите отпадни води. В момента се търсят начини за финансиране от различни фондове и оперативни програми от национален и международен мащаб за поетапно изграждане на канализационна мрежа.

2. Предприятия, развиващи производствена дейност съгласно нормативната уредба са задължени да имат пречиствателни съоръжения.

Фирмите, които имат изградени локални пречиствателни съоръжения на територията на Община Априлци са:

- “Свежо пране” ЕООД
- “Екофер” ЕООД
- ПК “Пластик”
- “ Росина” ООД

Със Заповед № РД 280/09.09.2003г. на Директора на РИОСВ гр. Плевен е спряна производствената дейност на “Плод” АД (мандра) намираща се в гр.Априлци, поради неизградени пречиствателни съоръжения.

Туристическите обекти, за които разполагаме с информация, че имат изградени локални пречиствателни съоръжения на територията на Община Априлци са:

- семеен хотел "Сватовете"
- почивен комплекс "Видима"

Изводи:

- Съществуващата водоснабдителна мрежа е остаряла и се нуждае от подмяна и реконструкция.
- Амортизираната водопреносна мрежа е причина за значителни загуби на питейна вода и за влошаване на нейните качества.
- Канализационна мрежа не е изградена, използват се преди всичко изгребни септични ями.
- Пречиствателните съоръжения за отпадъчните води са недостатъчни, което е причина за безконтролното изпускане на замърсени води в реките и причинява замърсявания на околната среда.

Към настоящият момент общината предприема действия за разрешаване на проблемите, търсейки възможности за финансиране от различни източници от национален и международен мащаб.

Има изработена схема към Подробния Устроителен План - План за регулация и застрояване на гр.Априлци за изграждане на канализационна мрежа и локални пречиствателни съоръжения за кв.Зла река и кв.Острец.

Реализиран е проект "Канализационна мрежа и локално пречиствателно съоръжение за отпадни битово фекални води на централната градска част на кв. Център, гр.Априлци".

3.5.3 Качество на почвите

Почвите са един от основните елементи на природната среда и основно средство за производство на селскостопанска продукция. Връщането на обработваемата земя на собствениците до голяма степен урегулира използването на изкуствени торове и пестициди. Високите цени на препаратите и все повече използването на органични торове ще доведе до постепенно нормализиране на почвения състав. По-голяма част от селскостопанските производители вече търсят информация как, с какви количества и кога да торят земята си, за да запазят нейните качества и да повишат добивите от екологично чиста продукция.

В Община Априлци е реализиран успешно проект "Минимизиране на биоразградимите отпадъци чрез въвеждане на фамилно компостиране чрез компостиране в специални съдове – компостери, финансиран със средства от ПУДООС, в рамките на който са доставени пластмасови контейнери (компостери) 100 броя БИО 400 и 100 броя БИО 600. При реализацията на проекта бяха предоставени компостери на 185 домакинства, 4 броя семейни хотели и 11 места за настаняване. Участници в проекта използват компостерите и вече произвеждат компост с добри характеристики, който използват в личните си стопанства (за наторяване на дворовете, дървестната растителност и саксийните растения).

Директното използване на компоста в личното стопанство подобрява влагосъдържанието, водопропускливостта и съдържанието на хумус в почвата, повишава почвеното плодородие, предотвратява замърсяването на почвата с вредни микроорганизми и плевели, което допринася за подобряване на условията за развитие на отглежданите растения, характерни за нашия край – картоф, сливи, арония, малини и др. **Компостирането** е метод, при който органичните отпадъци от селското стопанство, бита (оборска тор, листа, нарязана слама, стебла, кухненски отпадъци,

хартия, утайка от кафе и др.) се подлагат на биологично разграждане при контролирани условия.

Да компостираш означава целенасочено да създадеш условия за по-бързо естествено преработване на растителни и други биологично разградими отпадъци до превръщането им в ценно вещество, което обогатява почвата.

На територията на общината няма данни за нарушени почви в количества които да заслужават внимание.

Водната и ветрова ерозия са естествените природни явления които влияят пряко върху състоянието на почвения слой. Факта, че в общината няма наличие на големи обезлесени терени което създава и предпоставката действието на ерозионните фактори да не е силно изразено.

Липсата на полезни изкопаеми и открити кариери за добив е другата причина в общината да няма нарушени терени в големи размери.

ИЗВОДИ:

- Общото състояние на почвите в общината е добро. Основната задача е да се съхрани почвеното плодородие и да се запазят земите от замърсяване с пестициди, торове и петролни продукти.
- Във високите части на планината по поречията на реките основният проблем на почвите е свързан с ерозията.
- Връщането на обработваемата земя на собствениците, високите цени на препаратите и все по-честото използване на органични торове ще запазят качествата на почвения състав.

4. Съществуващо състояние и практики по управлението на отпадъците

4.1 Данни за отпадъците – анализ на състоянието и прогноза за вида, количеството и източниците на отпадъци образувани на територията на общита

На територията на общината се образуват различни видове отпадъци, като преобладава дялът на смесените битови и биоразградимите. Количеството на образуваните битови отпадъци е променлива величина – функция от броя на населението, годишния сезон, мястото, начина на живот, стандарта на живот на населението, степента на благоустрояване на населеното място, начина на отопление на сградите – с или без използване на твърдо гориво и други компоненти. Средно годишно на територията на Община Априлци годишно се генерират около 1200 т. битови отпадъци.

Смесените битови отпадъци от територията на община Априлци се образува от домакинствата в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в обществените сгради, социални и административни сгради, търговските обекти и обекти за отдих и забавление, които нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите. Смесените битовите отпадъци по състав и количество се изменят под влияние на различни фактори от социален и икономически характер, поради което за различните години техните количества и състав се променят.

В началото на 2007г. е прекратена експлоатацията на общинското депо за битови отпадъци на територията на Община Априлци и отпадъците се извозват на Регионалното депо за неопасни отпадъци Троян – Априлци”. За него е издадено от Министерството на околната среда и водите, Комплексно разрешително № 265-НО-ИО-АО/2008 г. по реда на Закона за опазване на околната среда.

Количеството на депонираните твърди битови отпадъци на регионалното депо се определя чрез електронна везна/автокантар, която е поставена на входа на депото. Специализираните сметоизвозващи машини преминават през нея при влизане и излизане от депото. Везната е свързана със специален софтуер, позволяващ издаването на кантарни бележки за всеки курс извозени отпадъци. Общото количество на постъпилите отпадъци се отчитат ежемесечно, като данните се записват в Отчетни книги по приложение № 2, към чл.7, т.2 и 3 от Наредбата за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците. В следващата таблица може да се проследи, количеството на събраните, извозени и депонирани отпадъци на регионалното депо по месеци и години.

Месец	2007г.	2008г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	2016г.
Януари	136,9т.	63.56т.	45.24т.	66.36т.	64.6т.	42.7 т.	59.76 т.	65.68т.	64.86т.	52.76т.
Февруари	36.16т.	55.72т.	43.5т.	44.2т.	39.6 т.	34.22 т.	47.26 т.	59.72 т.	54.94т.	79.02т.
Март	51.74т.	76.1т.	67.88т.	72.04т.	58.7 т.	92.74т.	54.9 т.	69.88 т.	73.44т.	94.22т.
Април	67.48т.	81.78т.	91.66т.	95.72т.	90.36 т.	98.52 т.	73.7 т.	95.74 т.	106.46т.	110.8т.
Май	100.32т.	90.6т.	92.66т.	92.1т.	96.38 т.	107.56т.	108.84 т.	113.98 т.	118.76т.	116.76т.
Юни	96.70т.	89.0т.	101.22т.	89.42т.	93.92 т.	96.70т.	89,60 т.	108.72 т.	111.9т.	116.04т.
Юли	41.14т.	115.6т.	111.28т.	107.26т.	94,06 т.	99.06т.	123,88 т.	114.58 т.	123.68т.	122.32т.
Август	98.84т.	117.5т.	125.9т.	142.16т.	151.60 т.	124.5т.	141,96 т.	144.1 т.	149.4т.	158.28т.
Септември	89.16т.	108.18т.	114.88т.	92.28 т.	121.88 т.	44.9т.	106,64 т.	133.82 т.	118.7т.	125.12т.
Октомври	79.70т.	96.62т.	99.26т.	105.00 т.	87.12 т.	101.08 т.	111,74 т.	101.56 т.	127.08т.	102.84т.
Ноември	69.34т.	81.64т.	88.82т.	83.02 т.	71.00 т.	71.58 т.	94,58 т.	86.68 т.	97.1т.	85.78т.
Декември	29.84т.	69.02т.	71.52т.	60,72 т.	78.16 т.	52.68 т.	64.64 т.	66.16 т.	89.76т.	60.34т.
Общо за годината	897.32т.	1045.32т.	1053.82т.	1050.28 т.	1047.38 т.	966.24 т.	1077.5 т	1171.90т.	1280.58т.	1224.28т.

Границите на районите, честотата на обслужване и видът на предлаганите услуги по чл.62 от Закон за местни данъци и такси, които общината ще извършва през съответната година на територията на община Априлци се определя ежегодно със Заповед на Кмета на общината, съгласно Закона за местните данъци и такси и Наредбата за определянето и администрирането на местните данъци и такси.

През 2016г. е извършен Морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Априлци – Приложение № 1 към програмата, на база на който са направени прогнозите за вида и количествата на отпадъците, които ще се очаква да се генерират на територията на общината до края на програмния период - раздел 5.11. Прогнози, на настоящата програма.

През 2006г. в Община Априлци стартира проект за домашно компостиране, в рамките на който са проведени разяснителни кампании сред населението, отпечатани са ръководства с начините и методите за домашно компостиране и са доставени пласмасови контейнери (компостери), 100бр. БИО 400 и 100бр. БИО 600. При реализацията на проекта бяха предоставени компостери на 185 домакинства, 4бр. семейни хотели и 11 места за настаняване.

Битовите отпадъци по състав и количество се изменят под влияние на фактори от сезонен и социално икономически характер, поради което за различните години техните количества и състав се променят.

Строителни отпадъци

Дейностите по събиране, транспортиране и съхранение на строителни отпадъци се извършва от лица, притежаващи разрешение по чл.37 от ЗУО (ДВ бр.86/2003г.). От началото на 2014 г. е в сила изискването на Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (ДВ,бр.89 от13.11.2012г.), за изготвяне на план за управление на строителните отпадъци, като в чл. 4 са посочени случаите, в които не се изисква. Съгласно нормативната уредба до 01.01.2020 г. трябва да се рециклират или да се оползотворяват 70 % от неопасните строителни отпадъци спрямо общото тегло на отпадъците, което е задължение на инвеститорите.

Общинска администрация е отговорна за управлението на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината.

Изоляционни и други строителни отпадъци от неминерален произход постъпват на депото за неопасни отпадъци. Съгласно Комплексното разрешително до 7000 тона строителни отпадъци могат да постъпват на Регионалното депо за неопасни отпадъци.

По данни от служителите на Регионалното депо, количествата на строителните отпадъци, които постъпват на депото са в рамките на 1 % спрямо общото количество депонирани отпадъци.

Община Априлци разполага със 3 броя съдове тип „лодка“ с вместимост 2м³ за строителни отпадъци от бита.

През предходния период на действие на програмата, строителни отпадъци се използваха от частни лица за насипване на собствени терени.

На територията на общината все още има места, където се изхвърлят нерегламентирано строителни отпадъци. Това води до увеличаване на разходите на общината за почистването им. По тази причина общинска администрация внесе за разглеждане в Общински съвет Априлци, предложение за обособяване на временни площадки за съхранение на строителни отпадъци от ремонтна дейност на домакинствата, изкопни земни маси и камъни.

Производствени отпадъци

За управлението на производствените отпадъци са отговорни съответните лица, при чиято дейност те се образуват и притежателите им, съгласно чл.7 и чл.8 от ЗУО.

На Регионалното депо се приемат за депониране само производствени отпадъци, които са разрешени с Комплексното разрешително. Фирмите, които депонират производствени отпадъци на Регионалното депо, преди това трябва да извършат основно охарактеризиране на видовете производствени отпадъци и процедурите, определени в част I на приложение 1 към Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Обн. ДВ. бр.80 от 13 Септември 2013г.).

4.2 Съществуващи практики за събиране и транспортиране на отпадъците

4.2.1 Събиране и транспортиране на отпадъци

В Община Априлци има организирана система за събиране и транспортиране на отпадъците. Дейността покрива 97 % от населението на общината. Системата за събиране на битовите отпадъци е организирана като общинска дейност. Отпадъците се събират на територията на гр. Априлци – кв. "Видима", кв. "Острец", кв. "Зла река" и кв. "Ново село" и както следва населените места с. Скандало, с. Велчево и с. Драшкова поляна. Не се обслужват някои от махалите на територията на общината поради затрудненият достъп на сметоизвозната техника и ограниченият брой на постоянно живеещите там жители. Останалите дейности по улично почистване – миене и метене на уличните платна и тротоарите, поддържане на тревните и цветни площи, се извършва от работници по програмите за временна заетост и работници, ползващи социални помощи.

Съдовете използвани за събиране на ТБО са:

1. контейнери 4 м³ за смесени битови отпадъци – 42 бр.
2. контейнери тип "Бобър" 1,1 м³ за смесени битови отпадъци – 301 бр.
3. кофи "Мева" 0,11 м³ - 526 бр.
4. паркови и тротоарни кошчета 0,06 м³ за смесени битови отпадъци - 41 бр.

№	Тип съдове	Обем (м ³)	Материал за изработка	Брой
---	------------	------------------------	-----------------------	------

1	Контейнер	4,0	метал	42
2	Контейнер тип „Бобър“	1,10	метал	301
3	Кофа	0,12	метал	526

Специализираните автомобили са :

1. Специализираните сметоизвозни коли с надстройка и устройство за пресоване на отпадъците, марка “ИСУЗО “ NPR 60 – 1бр.и “IVECO” DAILY 70 С 15 - 1 бр. - за контейнерите тип „Бобър“ и кофи тип „Мева“;

2. Контейнеровози ГАЗ 53 - 1 бр. - за контейнери 4м³ ;

От 09.09.2013 г. Община Априлци притежава Регистрационен документ № 08-РД-194-00 за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, които нямат опасни свойства.

Видове отпадъци, за които Община Априлци е получила разрешително за събиране и транспортиране са посочени в следващата таблица:

№	Вид на отпадъка	
	Код	Наименование
	1	2
1	20 03 01	Смесени битови отпадъци
2	20 03 03	Отпадъци от почистване на улици
3	03 01 05	Трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, талашитени плоскости и фурнири, различни от упоменатите в 030104
4	10 01 01	Сгурия, шлака и дънна пепел от котли (с изключение на пепел от котли, упомената в 100104)
5	17 09 04	Смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02 и 17 09 03
6	20 02 01	Биоразградими отпадъци

Четирикубиковите контейнери се използват в махали и зони на населените места със затруднен достъп и сезонно използване на жилищата. Отпадъците в тези контейнери се извозват до депото в същите съдове, в които се събират и съхраняват. Автомобила за контейнерите с обем 4м³ е предназначен за транспортиране само на един контейнер. Товарните и разтоварни работи са механизирани.

Специализираните сметоизвозни коли с надстройка и устройство за пресоване на отпадъците имат увеличена полезна товароподемност чрез увеличаване на степента на уплътняване. В зависимост от отпадъците, средното уплътняване /компактиране/ е 3:1 а максималното 5:1. Този тип коли обслужват несменяемите съдове: тип „Бобър“и кофи „Мева“.

Обслужването на кошчетата 0.06 м³ в парковете, градините и тротоарите се извършва ръчно.

В общината е възприета планово-регулярна система за транспортиране на отпадъците. Тя се състои в редовно транспортиране на отпадъците със специализирана техника без да зависи от обема на натрупаните отпадъци.

Организирано сметосъбиране и сметоизвозване се извършва на територията на цялата община с честота веднъж седмично, четири пъти месечно.

В началото на 2007г. е преустановена експлоатацията на съществуващото депо за ТБО на Община Априлци, находящо се в землището на с. Велчево, местност “Търсака среден ръкав”. Изработен е Проект – “Закриване и рекултивация на депо за твърди битови отпадъци на Община Априлци” от фирма “М Инвестконсулт 2000” – ЕООД гр. Плевен и внесен за разглеждане в ПУДООС гр.София, с вх.№ ОТП-700245/28.05.2007г. Проекта е одобрен за финансиране, проведена е процедура за избор на изпълнител по ЗОП, но с писмо с изх.№ 08-00-3355/06.08.2009г. МОСВ уведомява, че поради намаляване на размера на приходите и ограничения финансов ресурс, подписването на договори за изпълнение на екологични обекти се преустановява. За обекти, за които процедурата по ЗОП е в процес на провеждане, да бъде прекратена. За проведените процедури да не се подписва договор с избрания

изпълнител. Търсят се възможности за финансиране на проекта за рекулвацията на закритото депо, находящо се на територията на общината.

На 10.01.2007г. е подписан Договор с фирма "Комунални услуги" ЕООД гр.Троян, която е оператор на Регионалното депо за неопасни отпадъци "Троян-Априлци", където след тази дата се извозват, третират и депонират ТБО генерирани на територията на Община Априлци.

Отчитането и заплащането на услугата към настоящият момент се извършва на база ежедневна кантарна бележка и месечна справка за проведените измервания по автомобили от Регионалното депо за неопасни отпадъци Троян - Априлци.

С развитието на туризма, броят на временно пребиваващите на нейна територия нараства, а от там и количеството генерирани отпадъци ще нараства, спрямо спада на населението. По тази причина броя на съдовете в населените места не съответства на определените норми за брой жители/съд за отпадъци.

Метенето е основен метод за почистване на тротоарни и улични площи в населени места през пролетно-летния и есенния период. Когато метеорологичните условия позволяват, то се извършва и през зимата. Метенето е система от дейности, с която се цели отстраняването на всякакъв вид битово замърсяване.

4.2.2. Действия на Общините Априлци и Троян в изпълнение на изискването за създаване на регионално сдружение за управление на отпадъците

В изпълнение на изискването на чл.23 от ЗУО /чл. 19б от отменения Закона за управление на отпадъците/ се създаде регионално сдружение за управление на отпадъците между Община Априлци и Община Троян. Общинските съвети на двете общини са взели решение за участие в сдружението.

Регионалното сдружение възникна от датата на неговото първо общо събрание, което се състоя на 10.11.2010г., протоколът от което е изпратен на министъра на околната среда и водите за регистрация в специален регистър и на съответния областния управител. На първото заседание са приети вътрешни правила за работа на сдружението, избран е председател на сдружението и са определени служители, които да подпомагат работата му. Регионалното сдружение е със седалище Община Троян.

Регионалното сдружение е юридическо лице със седалище в общината, която е собственик на терена, върху който е изградено или се предвижда изграждането на регионално депо, или която има учредено право на строеж. Регионалното сдружение не формира и не разпределя печалба, не придобива собственост. Неговата дейност се подпомага и осигурява от съответните общински администрации. Органи на управление на регионалното сдружение са общото събрание и председателят на сдружението. Общото събрание на регионалното сдружение се състои от кметовете на участващите в него общини.

Общините могат да получат финансиране на проекти в областта на управление на отпадъците от европейските фондове, държавния бюджет, Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда към Министерството на околната среда и водите или други национални публични източници на финансиране само след създаването на регионално сдружение.

Община, която откаже да участва, предизвика забавяне, осуети създаването или функционирането на регионално сдружение и/или на регионална система за управление на отпадъците, заплаща вредите и пропуснатите ползи на останалите общини от съответния регион.

4.2.3. Предварително третиране на отпадъци

Отговорността за организиране и финансиране на предварително третиране на смесените битови отпадъци е на общинска администрация. До този момент са изпълнявани само част от операциите за предварително третиране на битовите отпадъци: намаляване на обема и улесняване на по-нататъшното третиране и оползотворяване на част от отпадъците за които е въведена ситема за разделно събиране.

Отговорността за предварително третиране на строителните и производствени отпадъци е на притежателите им.

В съответствие с дефиницията по §1, т.25 от Наредба №6 / 2013 г., за да бъде определена една операция с отпадъци като „предварително третиране“, тя трябва да отговаря на следните критерии:

1. Да е физичен, термичен, химичен или биологичен процес, включително сортиране;

2. Да променя характеристиките на отпадъците, с цел: намаляване на обема им, намаляване опасните им свойства, улеснение по-нататъшното им третиране или повиши оползотворяемостта им.

- Намаляване на обема

При съществуващата на територията на общината система на третиране на ТБО се използват физически методи за намаляване на обема им.

- Намаляване на опасните свойства на отпадъците

- Улесняване на по-нататъшното третиране на отпадъците и повишаване на оползотворяемостта им

- Компактиране / намаляване на обема /

Сметоизвозващите машини „ИСУЗУ“ и „ИВЕКО“, извършват компактиране (пресоване) на събраните смесени ТБО, което намалява обема им и позволява извозването на многократно по-голямо количество такива.

4.2.4. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

Община Априлци е малка община с население 3338 жители, по данни на НСИ от преброяването през 2011 г. и е член на „Регионално сдружение по управление на отпадъците – регион Троян“, със седалище и адрес на управление гр.Троян, пл.„Възраждане“ №1 и съвместно с община Троян ползва общо регионално депо. На второто общо събрание на „Регионално сдружение по управление на отпадъците – регион Троян“ е взето решение да се изпратят писма от името на сдружението, до всички организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки за сключване на договор за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на двете общини. В изпълнение на решението на общото събрание, председателя на сдружението е изпратил писмо с изх. №01-1060/13.12.2012г. до всички оползотворяващи организации. В отговор на отправената покана за сътрудничество и изграждане на система за разделно събиране на отпадъците от опаковки на териториите на двете общини са получени писма от „ЕКОКОЛЕКТ“ АД, „ЕКОБУЛПАК“ АД, „БУЛЕКОПАК“ АД, „РЕПАК“ АД и „МУЛТИ ПАК-Парк за управление на ресурси“ АД, проведени са срещи и разговори с представители на оползотворяващите организации, проявили интерес за сътрудничество и притежаващи разрешение по чл.81 от ЗУО, но все още не е подписан договор с конкретна организация. Тъй като не е получен писмен отказ от всички оползотворяващи организации, по силата на чл.26, ал. 3 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, не може да бъде подписан договор с други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) съгласно чл.26, ал.1, т.2 от НООО.

Община Априлци още през 2007г. е изпратила писма до организациите за оползотворяване на отпадъци от опаковки. През 2008г. е проведена среща с представители на Национална организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „ЕКОБУЛПАК“ АД. Предложеният договор за сътрудничество беше разгледан и одобрен от Общински съвет Априлци, подписан от Кмета на общината и изпратен на „ЕКОБУЛПАК“ на 07.04.2008г. Тъй като договора не бе подписан от тяхна страна, с писмо с изх. №1267/08.09.2009г. е поискана информация от „ЕКОБУЛПАК“, кога Община Априлци ще бъде включена в системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на организацията. До настоящия момент не е получен отговор.

Предвид гореизложеното считаме, че оползотворяващите организации не проявяват особен интерес към малките населени места и общини и по тази причина е взето решение двете общини (с общо население 38 276 души), участващи в Регионалното сдружение да сключат договори с една оползотворяваща организация. Предвид гореизложеното двете общини участващи в регионалното сдружение взеха решение да кандидатстват с общо проектно предложение по процедура: BG16M1OP002-2.002 - Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, Оперативна програма Околна среда, с наименование: "Проектиране и изграждане на допълнителна инфраструктура (инсталация за предварително третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци) на развитие на регионалната система за управление на отпадъците на регион Троян, включващ общините Троян и Априлци"

С Решение № 35 /28.11.2013г. на ОбС Априлци е приета Наредба за поддържане на чистотата и управление на дейностите по отпадъците на територията на община Априлци, в която са определени местата за събиране на излезлите от употреба акумулатори и батерии, местата за смяна на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезлите от употреба МПС, ИУЕЕО и е регламентирана дейността по управление на строителните отпадъци и излишните земни маси. Генерираните инертни строителни отпадъци на територията на общината се оползотворяват.

Системи за събиране на масоворазпространени отпадъци от бита

В Община Априлци е въведена е система за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), като е сключен Договор на 16.11.2009г., с оползотворяваща организация "ЕКОБАТЕРИ" АД, получила разрешение от МОСВ като организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори. На 26.01.2010г. са предоставени на общината 7бр. контейнери от 50л. и още 2 бр. на 28.11.2013г. поставени на следните места на територията на Община Априлци:

1. гр.Априлци, кв.Център – сградата на Община Априлци
2. гр.Априлци, кв. Острец – сградата на читалище "Бъдеще - 1894 г."
3. гр.Априлци, кв. Видима - сградата на читалище "Просвета – 1927 г."
4. гр.Априлци, кв. Зла река - сградата на читалище "П. Берон – 1927 г."
5. гр. Априлци, кв. Център – сградата на ОУ "Васил Левски"
6. гр. Априлци, кв. Острец – сградата на ПГТ "Иван Марангозов"
7. с.Скандало - сградата на Кметството
8. с.Велчево – сградата на Кметството
9. с.Драшкова поляна – сградата на Кметството

От поставените на територията на общината контейнери са събрани и предадени за оползотворяване на "ЕКОБАТЕРИ" АД следните количества НУБА.

Година	Предадени количества НУБА / кг.
2010 г.	10 кг.
2011 г.	15.8 кг.
2012 г.	10 кг.
2013 г.	38 кг.
2014г.	162 кг.
2015г.	24 кг.
2016г.	47 кг.

На 02.12.2013г. е подписан предварителен договор за организиране на система за събиране на излезли от употреба моторни превозни средства, между Община Априлци и «АУТО ЕР» АД която е в процес на получаване на разрешение по чл.81, ал.1 от ЗУО за управление на дейностите по събиране, повторно използване, оползотворяване и рециклиране на ИУМПС .

На територията на общината има една площадка за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства собственост на фирма «МТМ –

ТРАНС» притежаваща Разрешение № 08-ДО-00000345-00 от 15.07.2013 г. за отпадъци със следните кодове по Наредба № 2 за класификация на отпадъците:

- Код 16 01 04* - Излезли от употреба превозни средства.

R12 - Размяна на отпадъците за оползотворяване по който и да е от методите R1 - R11;

R13 - Съхраняване на отпадъци до извършване на която и да е от операциите R1 - R12, освен временното съхраняване до събирането им на мястото на образуване;

- Код 16 01 06 - Излезли от употреба превозни средства, които не съдържат течности или други опасни компоненти.

R12 - Размяна на отпадъците за оползотворяване по който и да е от методите R1 - R11;

R13 - Съхраняване на отпадъци до извършване на която и да е от операциите R1 - R12, освен временното съхраняване до събирането им на мястото на образуване;

Депониране

Депонирането е основният метод за обезвреждане на отпадъци в община Априлци. Депото което общината използва за депониране на отпадъците си, се намира на територията на община Троян и е изградено съгласно изискванията към площадките за разполагане на депа за отпадъци регламентирани в нормативната база - Наредби № 12 и 13 от 1998 година, транспонирани в Наредба № 7 от 24.08.2004 година за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 81 от 2004 г.). и Наредба № 6 от 27.08.2013 година за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

Собственик на депото е Община Троян. Депото се стопанисва от специализирано звено на Община Троян, което е без статут на юридическо лице и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити – общинско предприятие „Комунални услуги – Троян“.

През 2008 г. е издадено комплексно разрешително № 265-НО-ИО-АО/2008 г. на „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Троян и Априлци“. Ежегодно РИОСВ извършва проверки по изпълнение на условията му.

Основни клаузи на споразумението за съвместна експлоатация с община Априлци

В изпълнение на нормативните изисквания на Закона за управление на отпадъците, през 2010 г. е учредено регионално сдружение на общините – регион Троян, в което влизат Община Троян и Община Априлци. Общото събрание на сдружението е определило единна цена за депониране на тон отпадък, която ежегодно се актуализира. Сдружението работи съобразно изискванията на членовете от 23 до 28 от Закона за управление на отпадъците.

Оставащ капацитет и прогноза за възможностите за обезвреждане на цялото количество битови отпадъци.

Съгласно проекта на Община Троян, депото се състои от три клетки, като третата не е изградена. Клетка №1 има работен обем 56 172м³ и заема площ 16,7дка. Клетка № 2 е с работен обем 145 400м³ и площ – 23,8дка.

В момента се запълва втора клетка. Оставащият капацитет на клетката към 2012 г. е около 56 300 м³. С въвеждане на система за разделно събиране на отпадъците, обемът на постъпващите за депониране твърди битови отпадъци ще намалее, което ще доведе до удължаване на срокът на експлоатация на клетката. Обемът на отпадъците в първа клетка е намаляли е под проектната кота на запълване поради естественото слягане на отпадъците.

При усъвършенстване на системата за разделяне на цялото количество оползотворими отпадъци, се предвижда удължаване на експлоатационния срок на цялото депо.

Вид на отпадъците – изпълнение на забраните и ограниченията за депониране на специфични видове отпадъци

В комплексното разрешително на Регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Троян и Априлци са посочени кодовете и видовете отпадъци, съгласно Наредба № 3 за класификацията на отпадъците, които могат да бъдат депонирани.

Съгласно Наредба № 2 (ДВ бр.10/2013 г. изм. ДВ бр.86 01.10.2013 г.), се води отчетна книга за количествата и свойствата на депонираните отпадъци.

Кратко описание на технологията за депониране

- разтоварване
- разстилане с уплътняване
- запръстяване
- оросяване с инфилтрирани води (ИВ)

След като сметовозните коли напуснат стопанския двор навлизат в района на клетката за депониране. Клетките са оградени от земно насипни диги. Последните са с трапецовидно сечение, височина от 0÷7 m, ширина на короната 4 m и откоси 1:2.5 m. Във всяка от клетките се навлиза по вътрешен експлоатационен път, който завършва с обръщателна площадка. След разтоварване на отпадъците в работния сектор, същите се разстилат на определена дебелина и се уплътняват ежедневно с трактор, до дебелина на слоя около 1,8m. Хоризонталните пластове се изолират с промеждутъчни слоеве пръст (инертен материал) с дебелина около 0,2m. При запълване на определения сектор се преминава в съседния, до достигане на необходимия работен хоризонт. Операциите се повтарят до запълване на целия капацитет на клетката. След достигане на максималната кота на натрупване в Клетка 1, се започва депонирането в Клетка 2. Едновременно с експлоатацията на Клетка 2 ще се извършва и рекултивация на Клетка 1, съгласно утвърден проект на Община Троян.

В комплексното разрешително са определени условията за провеждане на мониторинг при експлоатацията на депото.

Ежедневно се извършва контрол на:

- постъпващите отпадъци;
- температурата на въздуха и количеството валежи от отговорника на депото;
- инфилтрат – следи се обема и състава на инфилтриралите води;

Периодичен мониторинг:

- от всеки контролен кладенец (4бр. общо за депото) периодично (на всяко тримесечие) се вземат проби от акредитирана лаборатория и се извършват измервания за установяване качеството на подземните води по показатели – температура, рН, БПК, окисляемост, ХПК, хлориди, твърдост, манган, олово, мед, никел, цинк, хром;
- повърхностните води – от всеки мониторингов пункт - I-ви преди улавяне на водите в системата от охранителни канали, II-ри след заустването от охранителни канали, периодично (на всяко тримесечие) се вземат проби от акредитирана лаборатория и се извършват измервания за установяване качеството на повърхностните води по показатели: температура, рН, БПК, окисляемост, ХПК, хлориди, сулфати, азот (амониев), азот (нитритен), ел.съпротивление, фосфати, желязо, обща твърдост, манган, олово, мед, никел, цинк, хром;
- газови емисии – пунктовете са определени на вертикални газови кладенци, мониторинга ще се провежда след рекултивиране на частите на депото.

Цена за депониране и обосновка на необходимостта от промяната ѝ с цел покриване пълните разходи за изграждане, експлоатация, мониторинг, закриване и следексплоатационни грижи за депото

Инвестициите свързани с дейностите закриване и рекултивация на депото се обезпечават чрез ежемесечни отчисления, съгласно чл. 62 от Закона за управление на отпадъците. Разходите по експлоатация на депото ще нарастват и от увеличените материални разходи и тези за труд.

-Термично третиране – този метод не се прилага.

4.2.5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

На територията на Община Априлци има един склад за съхранение на негодни и излезли от употреба продукти за растителна защита /ПРЗ/, находящ се в землището на

гр. Априлци, кв.Острец, м. “Игов рът”. Склада е със зазидани врати и прозорци и ограден с мрежа. Района около склада периодично през летния сезон се почиства от израстналата растителност.

По отношение прилагането на Закон за управление на отпадъците е извършена класификация на негодните за употреба пестициди съгласно чл.7 от Наредба № 3 за класификация на отпадъците (ДВ, бр.44/2004г.), изпратена на РИОСВ – Плевен с писмо изх.№1172/10.08.2010г.

Общинска Администрация е изготвила проект с който Община Априлци кандидатства пред Междуетатствена експертна комисия по старите ПРЗ към Министерството на земеделието и храните за отпускане на безвъзмездна помощ за безопасното екологосъобразно обезвреждане на складираните, залежали и забранени за употреба ПРЗ на територията на общината, внесен в МЗХ с вх. №07-651/02.12.2008г.

Ежемесечно се извършва проверка на склада в които се съхраняват залежали и забранени ПРЗ във връзка с реализацията на проект на МОСВ по Българо-швейцарска програма за сътрудничество “Помощ за подготовка на окончателно проектно предложение по фонд ППП на проект „Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност”, който ще се реализира на национално ниво до средата на 2019г.

Изработен е и Проект – “Закриване и рекултивация на депо за твърди битови отпадъци на Община Априлци” и внесен за разглеждане в ПУДООС гр.София, с вх.№ ОТП-700245/28.05.2007г.

4.2.6. Внасяне и изнасяне на отпадъци

На територията на общината няма фирми преработващи отпадъци от внос, или такива които да правят износ.

4.3. Администриране на дейностите по управление на отпадъците

4.3.1. Управление на дейностите по отпадъците

Отговорни лица, контролни звена, комисии

В Община Априлци отговорните звена и лица за управлението на отпадъците са Общински съвет Априлци, Кмета на общината, Заместник кмета, кметските наместници, Директор дирекция “Устройство на територията, общинска собственост и евроинтеграция”, главен специалист “БАИС ОМП и ОЗ”, ст. специалист “Екология”, служителите назначени към дейност “Чистота”.

Общинска комисия отговорна за решаване на проблемите с отпадъците е постоянна Комисия по териториално и селищно устройство, общинска собственост, екология и околна среда към ОБС – Априлци.

Отчет на дейностите се извършва от Кмет - Зам.кмет - Директор дирекция “УТОСЕ” – ст. специалист “Екология” пред ОБС Априлци.

Организационна структура и предприети действия за съвместно решаване на проблемите по управление на отпадъците с други общини

– Създадено е Регионално сдружение за управление на отпадъците „Троян-Априлци“.

4.3.2. Местна нормативна уредба, имаща отношение към управлението на отпадъците

На територията на общината действат следните Наредби приети с решение на Общински съвет Априлци:

Наредба за поддържане на чистотата, опазване на околната среда и управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Априлци, определяща реда и условията за изхвърлянето, събирането, в т.ч. разделното, превозването, обезвреждането и оползотворяването на битови, строителни и масово разпространени

отпадъци, приета с решение № 294/28.11.2013 г. от Общински съвет – Априлци, след последните промени на Закона за управление на отпадъците и поднормативните актове по прилагането му.

Наредба №1 за обществения ред на територията на Община Априлци.

Наредба № 16 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услугите предоставяни от община Априлци.

По тези наредби се следи за управлението на дейностите по отпадъците и поддържането на чистотата на територията на общината.

4.3.3. Контролна дейност

Компетенциите за осъществяване на управление на отпадъците са съгласно изискванията на нормативната уредба.

В Община Априлци контролната дейност, свързана с налагането на санкции се извършва от кмета на общината и инспекторите на РИОСВ – Плевен. Упълномощените със заповед на кмета длъжностни лица водят превантивен контрол за недопускане на големи отклонения от съществуващата организация за събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците.

4.3.4. Работа с обществеността

Целта на общината е системно да се работи за повишаване на екологичната култура и екологичното съзнание на по – голямата част от населението и най-вече на децата в Общината. Като успешни първи стъпки може да бъде оценено доброто взаимодействие на общината с местните физически и юридически лица, училища, детски градини и читалища, участващи в инициативите на общината в рамките на кампанията “Да изчистим България” и др.

Въпреки целенасочената дейност и постоянна работа на общинската администрация все още няма формирано правилно отношение на гражданите към управлението на отпадъците, няма създадени съзнателни навици за опазване на околната среда от замърсяване с отпадъци.

Основните усилия по отношение на гражданите са насочени именно към промяна на нагласата и съзнанието им по отношение на опазването на околната среда. На този етап се постигат все още незначителни резултати.

Напоследък все повече се заговаря за прилагане на публично – частното партньорство, като модел за добро сътрудничество. В областта на опазване на околната среда това би било полезно и ефективно.

4.4. Отчетност

Отчетността на генерираните отпадъци се води чрез методи и средства, уредени в нормативна уредба. Събиране на Информационни карти – Отчетна книга за събиране, транспортиране и временно съхраняване на битови отпадъци и/или строителни отпадъци. Съществува и Отчетна книга на регионалното депо, която се попълва от оператора на депото. Представят се годишни отчети във връзка с изискванията на Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г.).

Отчетността е основния елемент на документирането на управлението на отпадъците. Следвайки йерархичната схема на документиране е необходимо всички физически и юридически лица, които извършват дейности по обезвреждане или генерират отпадъци да разработят и приемат свои програми за управление на отпадъците. Тези програми ще бъдат включени в Общинската програма за управление на отпадъците.

4.5. Финансово – икономически анализ на дейностите по третиране на отпадъците

Разходите за дейностите по управление на отпадъците се определят ежегодно с план-сметка за дейност „Чистота“, която се приема от ОбС - Априлци.

В такса битови отпадъци са включени разходите за сметопочистване, сметоизвозване, осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци, за отчисленията по ЗУО, разходи за експлоатация на депо и разходите за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване.

В следващата таблица са сравнени събраните приходи от такса „битови отпадъци“, разходите за събиране и транспортиране, разходите за депониране на отпадъците спрямо количеството депонирани отпадъци.

Година	Приходи от такса битови отпадъци / лв.	Разходи за предоставяне на услугата сметосъбиране и сметоизвозване / лв.	Количество депонирани отпадъци	Цена за тон депониран отпадък / лв.	Заплатени средства за депониране в т.ч. отчисленията по ЗУО и разходи за експлоатация на депо /лв.
2009 год.	218 378	209 247	1053.82 т.	10	9 215
2010 год.	181 733	212 104	1050.28 т.	10	9 947
2011 год.	373 825	217 800	1047.38 т.	12.02	12 589
2012 год.	186 110	217 148	966.24 т.	22.58	20 713
2013 год.	250 528	337 313	1077.5 т.	32.22	34 151
2014 год.	230 052	227 253	1171.90 т.	38.77	44 682
2015 год.	269156	226639	1280.58 т.	54.18	63 340
2016 год.	261422	259749	1224.28 т.	64.02	79 031

От данните в таблицата се вижда, че разходите по депонирането заемат относително малък дял, но те непрекъснато нарастват, поради въвеждане през 2011 година на отчисления по ЗУО за изграждане на нови съоръжения и следексплоатационни грижи за депото. Това обяснява факта, че при намаляване на количеството на депонираните отпадъци разходите за дейността се увеличават.

Цената за обработка на 1 тон депонирани отпадъци се определя от общото събрание на Регионалното сдружение между община Троян и община Априлци „Регион – Троян“. За 2012 г. е определена цена за депониране на 1 тон отпадъци 22,58 лв.

1.	Очаквано количество отпадъци през 2012 г.	11 000 т.
2.	Предвидени разходи по план-сметка за експлоатация на депото	127 341 лв.
3.	Отчисления по чл.71 а и 71 е от Закона за управление на отпадъците – 2лв./т и 9 лв./т	121 000 лв.
4.	Общо разходи	248 341 лв.
5.	Разходи за 1 тон депонирани битови отпадъци	22,58 лв.

Експлоатационните разходи (т.2) са за заплати и осигуровки на персонала - 24 625 лв.; за издръжка на площадката и задължителен мониторинг -102 716 лв.

За 2013 г. е определена цена за депониране на 1 тон отпадъци 32,22 лв.

1.	Очаквано количество отпадъци през 2013 г.	11 000 т.
2.	Предвидени разходи по план-сметка за експлоатация на депото от ОП“Комунални услуги“	167 462 лв.
3.	Отчисления по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците – 2 лв./т и 15 лв./т -по чл.60 за закриване и следексплоатационни грижи на депото - 2 лв./т. -по чл.64 за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци – 15 лв./т.	187 000 лв.
4.	Общо разходи	354 462 лв.
5.	Разходи за 1 тон депонирани битови отпадъци	32,22 лв.

За 2014 г. е определена цена за депониране на 1 тон отпадъци 38,77 лв.

1.	Очаквано количество отпадъци през 2014 г.	10 000 т.
2.	Предвидени разходи по план-сметка за експлоатация на депото от ОП“Комунални услуги“	147 740 лв.
3.	Отчисления по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците – 2 лв./т и 22 лв./т -по чл.60 за закриване и следексплоатационни грижи на депото - 2 лв./т. -по чл.64 за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци – 22 лв./т.	240 000 лв.
4.	Общо разходи	387 740 лв.
5.	Разходи за 1 тон депонирани битови отпадъци	38,77 лв.

За 2015 г. е определена цена за депониране на 1 тон отпадъци 54,18 лв.

1.	Очаквано количество отпадъци през 2015 г.	8 000 т.
2.	Предвидени разходи по план-сметка за експлоатация на депото от ОП“Комунални услуги“	193 450 лв.
3.	Отчисления по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците – 2 лв./т и 28 лв./т -по чл.60 за закриване и следексплоатационни грижи на депото - 2 лв./т. -по чл.64 за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци – 28 лв./т.	240 000 лв.
4.	Общо разходи	433 450 лв.
5.	Разходи за 1 тон депонирани битови отпадъци	54,18 лв.

За 2016 г. е определена цена за депониране на 1 тон отпадъци 64,02 лв.

1.	Очаквано количество отпадъци през 2016 г.	8 000 т.
2.	Предвидени разходи по план-сметка за експлоатация на депото от ОП“Комунални услуги“	193 450 лв.
3.	Отчисления по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците – 2 лв./т и 28 лв./т -по чл.60 за закриване и следексплоатационни грижи на депото - 2 лв./т. -по чл.64 за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци – 28 лв./т.	240 000 лв.
4.	Общо разходи	433 450 лв.
5.	Разходи за 1 тон депонирани битови отпадъци	64,02 лв.

За 2017 г. е определена цена за депониране на 1 тон отпадъци 65,44 лв.

1.	Очаквано количество отпадъци през 2017 г.	8 000 т.
2.	Предвидени разходи по план-сметка за експлоатация на депото от ОП“Комунални услуги“	180 083 лв.
3.	Отчисления по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците и чл.3, ал.3 и чл.20, ал.1, т.1, буква „д“ на Наредба №7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци -по чл.60 за закриване и следексплоатационни грижи на депото след представената актуализация на проекта за рекултивация - 2,93 лв./т. -по чл.64 за дейности по изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци – 40 лв./т. (очаква се публикуване)	343 400 лв. 23 440 лв. 320 000 лв.
4.	Общо разходи	523 483 лв.
5.	Разходи за 1 тон депонирани битови отпадъци	65,44 лв.

Приходи

- Такса “битови отпадъци”

Такса “битови отпадъци” е основният механизъм за покриване на разходите за дейностите с битови отпадъци.

- начин на определяне - ОбС-Априлци е определил таксата битови отпадъци в чл. 16а на Наредба № 16 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услугите на територията на Община Априлци:

Размерът на таксата за битови отпадъци за имоти на територията на община Априлци към настоящия момент се определя както следва:

1. За жилищните имоти на граждани, както и за жилищните имоти на предприятия, върху данъчната оценка в размер на 4 на хиляда, в т.ч.:

- за събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им в размер на 3 на хиляда. -

- за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по Закона за управление на отпадъците в размер на 0,4 на хиляда;

- за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване в размер на 0,6 на хиляда;

2. За нежилищните имоти на граждани върху данъчната оценка, а за нежилищните имоти на предприятия върху по – високата между отчетната стойност и данъчната оценка в размер 11 на хиляда, в т.ч.:

- за събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им в размер 8 на хиляда;

- за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по Закона за управление на отпадъците в размер на 1 на хиляда;

- за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване в размер на 2 на хиляда;

3. Таксата за обслужване на контейнер с вместимост 1,1 куб.м. тип "Бобър" е 2634,84 лева, а за контейнер с вместимост 4 куб.м. е 6288,16 лева.

Размерът на таксата на един съд включва разходите за осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – контейнери, кофи и други; за събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им; за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по Закона за управление на отпадъците;

С измененията и допълненията в чл.67, ал.2 от ЗМДТ /обн. ДВ, бр.101 от 2013г. в сила от 01.01.2015г./ се въведе забрана за ползване като основа за определяне размера на такса битови отпадъци на данъчна оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена и според които изменения в § 13 от ЗИД на ЗМДТ - до 30 юни 2014г. Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Република България разработва методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци, и внася в Народното събрание проект за изменение на чл. 66 и чл. 67.

5. Основни цели на програмата

Въз основа на анализа на съществуващата практика по управление на отпадъците, отчитане на националното законодателство и политика и на конкретните условия и нужди на района се определят основните цели на програмата. В съответствие с Националния план за управление на дейностите по отпадъците, се поставят следните стратегически цели:

5.1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;

5.2. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците и увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;

5.3. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;

5.4. Актуално правно регулиране на дейността;

5.5. Осигуряване на база данни за отпадъците;

5.6. Прилагане на принципите за устойчиво и интегрирано управление на отпадъците;

5.7. Участие на обществеността;

5.8. Укрепване на административния капацитет за управлението на отпадъците в общината;

5.9. Усъвършенстване на системата за управление на специфичните потоци отпадъци;

5.1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци

Понятието „предотвратяване на образуването на отпадъци ” означава намаляване на количеството на използваните материали за създаване на продукти и повишаване на ефективността на използване на вече създадените продукти. Предотвратяването на отпадъци чрез ограничаване на ненужното потребление и чрез проектиране и потребление на продукти, които генерират по-малко отпадъци, са форми на стриктно избягване на отпадъците.

Предотвратяването на отпадъците включва също действия, които могат да бъдат предприети след като продуктът достигне края на жизнения си цикъл: вместо да освобождава продукта, крайният потребител следва да разгледа като възможности повторната му употреба, поправка или подновяване.

Инициативите за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци са насочени както към производителите на продукти – да използват “чисти технологии”, така и към домакинствата, учебните заведения и т.н. – за повишаване на общественото съзнание.

5.2. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците и увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

5.2.1. Елементи на системата за управление на битовите отпадъци

За да бъдат постигнати заложените в нормативната база цели за рециклиране и подготовка за повторна употреба на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал и пластмаса и стъкло, както и целите за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци, е необходимо да се доразвие сега съществуващата система със следните елементи:

- съдове за събиране на различните видове битови отпадъци и специализирана техника за транспортирането им;

- площадка за безвъзмездно предаване на разделно събраните отпадъци от домакинствата, в т. ч. едроразмерни отпадъци, строителни отпадъци от ремонтна дейност образувани от домакинствата в малки количества, биоразградими, вкл. Зелени отпадъци, електрически уреди и опасни отпадъци от бита, извън масово разпространените отпадъци (отпадъците от опаковки, отпадъците от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработените масла и отпадъчните нефтопродукти, излезлите от употреба гуми и излезлите от употреба МПС, които са приоритет на управление от производителите и вносителите);

- изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци от територията на общината;

- изграждане на инсталация за предварително третиране на битовите отпадъци;

- места за предаване на масово разпространени отпадъци, организирани от организации по оползотворяване или лица, притежаващи изискуемите документи по Закона за управление на отпадъците.

5.2.2. Разделно събиране на битови отпадъци, за които са въведени забрани и ограничения за депониране

С Наредба № 6 от 27.08.2013 г. , изм. и доп., ДВ бр.13 от 7.02.2017г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци са въведени забрани за депониране на:

1. Течни отпадъци;
2. Отпадъци, определени като експлозивни, корозивни, оксидиращи, лесно запалими или запалими;
3. излезли от употреба гуми.

За изпълнение на тези забрани и ограничения, отнасящи се за битовите отпадъци, които отговарят на горепосочените критерии, трябва да се предвидят мерки за отделянето им от смесените битови отпадъци и предаването им за оползотворяване или обезвреждане по друг начин.

Успехът на системите за разделно събиране на отпадъци зависи в огромна степен от заинтересоваността на населението за участие, поради което в програмата на общината ще бъдат предвидени информационни и разяснителни кампании.

5.3. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците

Общината обезврежда отпадъците си на депо, отговарящо на европейското и националното законодателство. С цел удължаване на периода му на експлоатация в плана се предвижда да се разработят и разгледат алтернативни методи за обезвреждане на отпадъците, като изграждане на допълнителна инфраструктура – инсталация за предварително третиране на битовите отпадъци и компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци.

За екологосъобразното обезвреждане на отпадъците е необходимо и да не се допуска нерегламентирано изгаряне на отпадъци в отоплителни уреди, работещи с твърди горива, на всякакви достъпни за населението отпадъци, в това число излезли от употреба автомобилни гуми, пластмасови опаковки, текстилни отпадъци /вкл. синтетични/, при което се отделят големи количества прах, сажди, летливи

5.4. Правно регулиране на дейността

Пълно съответствие на националното законодателство по управление на отпадъци със стандартите и изискванията на ЕС.

През последните няколко години Република България постигна значителен напредък в транспонирането на законодателството на ЕС в областта на опазване на околната среда.

- Планиране на управлението на отпадъците на национално, регионално и местно ниво.

В настоящата програма се определят стратегическите цели на политиката на общината по управление на отпадъците и свързаният с тях План за действие, за периода 2015 – 2020 г. Формулираните цели и приоритети за всички сфери от управлението на отпадъците следва да осигурят прилагането на интегрирана и ефективна система за управление на отпадъци на всички нива. За периода на действие на програмата при приемането на други документи, регламентиращи националната политика в специфични области, свързани с прилагането на определени директиви на ЕС, програмата ще се актуализира и допълни. Тя остава отворен документ.

Планирането на дейности по управление на отпадъците от местно към регионално ниво ще бъде от съществено значение за успеха на постигане целите на Националния план за управление на отпадъци. Възниква необходимост от засилване на процесите на сдружаване между съседни общини при прилагането на регионални системи за събиране на отпадъците и изграждане на адекватна инфраструктура за оползотворяване и обезвреждането им. Отчитайки важността на тези регионални

инициативи, може за в бъдеще да се предвидят специфични регионални мерки за управление на отпадъците, изграждане и експлоатация на съоръжения за обезвреждане на отпадъци.

- Ефективно прилагане на законодателството по управление на отпадъци е задължително условие за подобряване на управлението на отпадъци на национално, регионално и местно ниво. Независимо от положените значителни усилия през последните няколко години, е необходимо предприемане на допълнителни действия в следните насоки:

- идентификация на лицата, образуващи или извършващи дейности с отпадъци;
 - мониторинг и инспектиране на съответствието с изискванията на законодателството и спазването на условията в издадените разрешения за дейности с отпадъци;
 - прилагане на ефективни санкции и наказания в случай на неспазване на изискванията, с цел постигане на съответствие със законодателството;
 - повишаване нивото на квалификация и мотивация в персонала на общинската структура;
 - ясно и надлежно документиране на резултатите от мониторинга и проверките.
- Мерките, които ще бъдат предприети за прилагане на законодателството включват:

- правилно прилагане на разрешителните и регистрационни режими и програмите за контрол и мониторинг на дейностите с отпадъци и съоръженията за съхраняване, оползотворяване и обезвреждане;
 - периодична преоценка на ресурсите и на адекватността на процедурите за контрол на дейностите с отпадъците, както и тяхното актуализиране;
 - оценка на санкциите, които се налагат при нарушения на законодателството и при неспазване на условията в издаваните разрешения за дейности с отпадъци.
- Посочената оценка на системата за налагане на санкции включва:
- идентифициране на пропуските, при които санкциите не се прилагат или не са достатъчно добре регламентирани в общинското законодателство и в съответствие с изискванията в ЕС;
 - оценка на настоящите нива на глобите и санкциите и съпоставянето им с реалните разходи за отстраняване на екологичните щети, които биха възникнали в случай на евентуално нарушение;
 - оценка на честотата за провеждане и адекватността на процедурите за мониторинг и контрол, в т.ч. на процедурите за установяване и налагане на санкции

5.5. Осигуряване на база данни за отпадъците

Осигуряването на достатъчна и достоверна информация за образуването, съхранението, оползотворяването и обезвреждането на отпадъци е необходимо условие за осигуряване на планиране и контрол на дейностите по управление на отпадъците.

- Създаване и допълване на информационна система за отпадъците

Събирането, обработването и анализирането на данни за отпадъците, както и за съоръженията и дейностите за оползотворяване и обезвреждане, има няколко цели:

- изпълнение на изискванията на ЕС, относно докладване на данни за управление на отпадъци;
- предоставяне на изходна информация, необходима за планиране, развитие и управление на дейностите с отпадъците;
- предоставяне на необходимите данни за извършване на ефективен мониторинг и контрол;
- предоставяне на информация за участниците в процеса на управление на отпадъците;

5.6. Прилагане на принципите за устойчиво и интегрирано управление на отпадъците

Основната цел на политиката на Европейския съюз по управление на отпадъците е осигуряване на висока степен на защита на околната среда, без да се нарушава функционирането на общия европейски пазар и при насърчаване на устойчивото развитие. За да се постигне тази двустранна цел са от огромна важност следните елементи:

- всеобхватна и интегрирана правна рамка;
- подходящи дефиниции на понятията, свързани с отпадъците;
- подходящи правила и принципи;
- надеждни и сравними данни.

Стратегията на Общността разглежда отпадъците като източник на замърсяване с нарастващо значение. Предвид това, правилната и подходящо планирана политика по управление на отпадъците може да допринесе както за съхраняване на ограничените природни ресурси, така и опазване на околната среда, като по този начин съществено допринася за устойчивото развитие.

Като отчита, че управлението на отпадъците е комплексна задача, съставена от множество компоненти и основана на следните устойчиви принципи:

- *“предотвратяване”* - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избягнато, където това е възможно;
- *“отговорност на производителя”* и *“замърсителят плаща”* – тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда трябва да покрият пълните разходи за своите действия;
- *“превантивност”* – потенциалните проблеми трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап;
- *“близост”* – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване.

Предотвратяване образуването на отпадъци трябва да бъде разглеждано като основен приоритет, следвано от оползотворяването и на последно място от безопасното обезвреждане на отпадъците. При прилагането на тази йерархия, трябва да бъде търсено най-доброто решение от гледна точка на опазване на околната среда, като се отчитат различните икономически и социални фактори. Страните членки трябва да вземат подходящи мерки за осигуряване на интегрирана и адекватна система от съоръжения и инсталации за обезвреждане на отпадъците, което ще позволи на Общността да постигне самостоятелно обезвреждането на отпадъците образувани в ЕС (принципът на самостоятелността).

Отговорността на производителите”. Разглеждайки жизнения цикъл на продукта от производството до края на полезния му живот, производителите, дистрибуторите на материали, търговците, потребителите и отговорните административни органи си поделят специфични отговорности за управлението на отпадъците. Въпреки това, ролята на производителя на продукта се счита за доминираща, тъй като той взема ключовите решения относно неговия продукт, които в основна степен определят възможностите за управление на получените отпадъци. Производителите следователно, могат да допринесат не само за предотвратяване образуването на отпадъци, чрез употребата на подходящи технологии, влагането на рециклируеми или по-малко опасни материали, но също така като предлагат продуктите си по начин, стимулиращ повторната им употреба и оползотворяване. Такива мерки могат да бъдат осигурени чрез маркировката, етикетирането, издаването на инструкции за употреба и публикуването на подходяща информация.

Необходим е подходящ контрол върху трансграничния превоз на отпадъци в условията на правната рамка, установена с Регламент 259/93. Специално внимание трябва да бъде отделено за достигане на двойната цел за осигуряване на високо ниво на опазване на околната среда, без това да води до нарушения на функционирането на вътрешния европейски пазар. Необходимо е подходящо прилагане на *“принципите за близостта и самостоятелността”* при обезвреждането на отпадъците. В съответствие с тези принципи, отпадъците трябва да бъдат обезвреждани в една от

най-близко разположените подходящи инсталации и отпадъците, образувани в рамките на Общността не трябва да бъдат обезвреждани другаде.

Трябва да се обръща по-голямо внимание на инструментите, които могат да бъдат използвани на различните нива, с оглед постигане на поставените цели, а именно регулаторни и икономически инструменти, надеждна и сравнима статистика на отпадъците, планове за управление на отпадъците, подходящо налагане на законодателството и адекватна употреба на оценката на жизнения цикъл и еко-балансите.

Да се осъзнае необходимостта от активна роля и включването на всички стопански субекти за постигане на целите в областта на управление на отпадъците, като изисква участието на държавните власти, търговските дружества, екологичните организации и обществеността.

Развитието на екологичното законодателството на Европейския съюз, и в частност в областта на управление на отпадъците е динамичен процес, продължаващ повече от 30 години.

Общинските програми се разработват в съответствие със следните основните принципи:

Устойчиво развитие

Устойчивото развитие се дефинира като образец за социални и структурни икономически трансформации, който оптимизират настоящите икономически и социални ползи, без да застрашава потенциала за съществуването им в бъдеще. Основната цел на устойчивото развитие е да се достигне разумно и справедливо разпределение на нивото на икономическо благосъстояние, което да бъде продължено за много поколения.

Устойчиво развитие в областта на управление на отпадъците означава използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения. Това налага максимално използване на възможностите за предотвратяване на образуването на отпадъци и за оползотворяване и рециклиране на вторични суровини.

Принцип на предотвратяването

Принципът на предотвратяването се състои в ограничаване до минимум на използването на природни ресурси и намаляване на количествата и/или опасността, произтичащи от образуването на отпадъци. Същевременно, достигането на по-ниски нива на образуване на отпадъци би намалило и въздействията върху околната среда, в резултат на тяхното обезвреждане.

Предотвратяването на образуването на отпадъци е принцип, който трябва да бъде използван както в домакинствата, така и от промишлеността, чрез внедряване на чисти технологии, намаляващи отрицателното въздействие на отпадъците при мястото на генериране.

Принцип на превантивността

Принципът на превантивността е един от принципите, които са разработени, за да подпомогнат усилията за постигане на устойчиво развитие. Той насочва вниманието към предвиждане и избягване на потенциалните проблеми при дейностите с отпадъци, като по този начин подпомага предотвратяването на риска за околната среда и човешкото здраве.

Конференцията на ООН за Околна Среда и Развитие, в декларацията си от Рио де Женеиро, дефинира този принцип по следния начин: "В случаите, когато съществува заплаха от сериозни и необратими екологични щети, липсата на пълни научни познания не трябва да бъде използвана като причина за отлагане на икономически ефективни мерки за предотвратяване на увреждането на околната среда". Принципът включва и вземането на превантивни мерки, за да бъде предотвратено бъдещо увреждане на околната среда и на човешкото здраве, дори когато не съществуват достатъчни научни познания за осъществяването на предпазните мерки.

Принцип на близост и самодостатъчност при управление на отпадъците

Принципът на близостта изисква отпадъците да бъде обезвреждани, колкото се може по-близо до мястото на тяхното образуване. Този принцип трябва да бъде отчитан при изграждането на системи за управление на отпадъци на регионално, национално и международно ниво. Той цели ограничаване на неблагоприятните въздействия върху околната среда, свързани с транспортирането на отпадъци. Общата цел на принципа за близостта е да бъде достигнато във възможно най-голяма степен самостоятелност при управлението на отпадъците на локално, национално и европейско ниво.

Прилагането на принципа зависи от вида и количествата на отпадъците, начините за транспортиране и потенциалното въздействие върху околната среда на методите за третиране. Трябва да се вземе предвид баланса между принципа на близостта и подобряването на икономическите показатели с нарастването на капацитета на съоръженията за третиране. Поради това, когато е икономически ефективно, специализираните съоръжения за оползотворяване или обезвреждане могат да бъдат разположени на значително разстояние от мястото на образуване на отпадъците.

Принципа на самодостатъчност изисква отпадъците, генерирани в страните членки на Европейския Съюз, да бъдат третирани в съоръжения и инсталации в границите на Европейския съюз.

Йерархия на управлението на отпадъците

Йерархията, формулирана с Общата Стратегия за управление на отпадъците в ЕС от 1996, описва предпочитаната последователност на операциите и дейностите с отпадъци, както следва:

► *Предотвратяване на образуването на отпадъците* чрез намаляване на количествата и/или съдържанието на опасните вещества в образуваните отпадъци.

► *Повторна употреба / Рециклиране / Оползотворяване* посредством:

- повторна употреба – многократно използване на продукти или предмети за същата или други цели;
- рециклиране – преработка на отпадъците и използването им като суровини за производството на същите или други продукти;
- оползотворяване – чрез прилагане на методите на компостиране, оползотворяване на енергията или други технологии;

► *Обезвреждане* чрез депониране или изгаряне на отпадъци, без оползотворяване на енергия, в случай, че няма друго подходящо решение.

Целта на йерархията е да илюстрира модел на интегриран подход за управление на отпадъците, като прилагането ѝ в посочената последователност ще допринесе за създаването на устойчива политика по управлението им. До сега, най-голямо внимание в България бе отдавано на депонирането на отпадъци. Постигането на добри резултати при управление на отпадъците за периода на действие на програмата е свързано с преместване на акцента към предотвратяване, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на отпадъците.

Йерархията на управление на отпадъците следва да бъде разглеждана във връзка с другите принципи и в частност с прилагането на “най-добри екологични практики”.

Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи

Принципът за използване на най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи (НДНТНПР) е консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда, на приемлива цена. Йерархията на управление на отпадъците предоставя теоретичната рамка, която може да се използва като ръководство при оценяването на различните възможности. НДНТНПР е решение (или комбинация от решения), което за дадени цели и обстоятелства предоставя най-големи ползи или застрашава в най-малка степен околната среда, както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект.

Независимо че йерархията е полезна като обща цел на политиката по управление на отпадъците, нейното прилагане трябва да бъде съпоставяно с принципа на

НДНТНПР, в зависимост от съществуващите обстоятелства. Йерархията на отпадъците не винаги показва най-устойчивите възможности за управление на различни видове отпадъци, доколкото техните причинители желаят да ги оползотворят или обезвредят по икономически най-ефективен начин. Следователно, НДНТНПР ще бъде различна за всеки отделен отпадъчен поток, в зависимост от конкретните обстоятелства.

Пълна отговорност на замърсителите

“Отговорност на производителите”

Разглеждайки жизнения цикъл на един продукт от неговото производство до края на полезния му живот се вижда, че производителят на продукта, чрез възприетите решения за дизайн и състава на съответното изделие има доминираща роля, която до голяма степен определя потенциала за образуване на отпадъците и характеристиките на последващото им управление.

Поради това, в съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност за:

- предотвратяване и намаляване на отпадъци, образувани при производството на техните продукти;
- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на рециклиране и не съдържат материали, представляващи риск за околната среда;
- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара стоки.

“Замърсителят плаща”

Принципът “замърсителят плаща” изисква причинителите на отпадъци да поемат отговорност за техните отпадъци, вместо да очакват, обществото да носи товара на управлението и да плаща разходите, свързани с третирането и обезвреждането им. Потенциалните разходи за опазване на околната среда и човешко здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и таксите за управление на отпадъците.

Интегрирано управление на отпадъците

Интегрираното управление на отпадъците изисква вземане на решения и прилагане на ясно определени количествени цели в рамките на една система, състояща се от законови, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели.

Интегрираното управление съчетава всички останали принципи на политиката по управление на отпадъци. То гарантира взаимодействие и оптимално съчетаване на различните методи и подходи, целящи достигане на икономически и екологически ефективно управление на отпадъците.

5.7. Укрепване на административния капацитет за управлението на отпадъците в общината

Институционалната и организационната рамки на различните нива в системата за управление на отпадъците са от първостепенна важност за прилагане на законодателството.

- Обезпечаване на местните институции с достатъчен квалифициран персонал и технически ресурси.

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и добре обучен персонал, ангажиран със:

- разработване и прилагане на законодателство, технически стандарти и ръководства за дейностите по управление на отпадъците;
- разработване на политиката за управление на отпадъците, планиране и прилагането на местно ниво;

- съгласуване на разрешения за дейности с отпадъци и за изграждане и експлоатация на инсталации за оползотворяване и обезвреждане;
- упражняване на контрол, извършване на проверки и мониторинг на дейностите и инсталациите, образуващи и/или третиращи отпадъци;
- инициране и налагане на мерките по прилагане на законодателството;
- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
- подготовка, разработване, оценка, прилагане и надзор на проекти за изграждане на общинската система за управление на отпадъци;

Общинските специалисти по околна среда, следва да участват в планирани програми на обучение от регионални и национални институции. Тези програми трябва да отделят специално внимание на възможностите и добрите практики за въвеждане на разделно събиране на отпадъците; третиране и крайно обезвреждане на битови отпадъци, управление на строителни отпадъци и на масово разпространени и опасни отпадъци (отработени масла, излезли от употреба автомобили, негодни за употреба батерии и акумулатори, луминесцентни лампи и др.).

В плана се предвиждат мерки за обучението и квалификацията на служителите, отговарящи за дейностите по отпадъците, осигуряване на подходяща техника и оборудване, за да се гарантира:

- компетентност при разработване на нормативни актове, указания, планове и програми по прилагането на управление на отпадъците на местно ниво;
- ефективен контрол и извършване на проверки за спазване на изискванията за управлението на отпадъците;
- ефективен контрол и извършване на проверки за спазване на изискванията за разделно събиране на отпадъците;
- регионално управление на оползотворяването или обезвреждането на отпадъци и сдружаване с други общини;
- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
- подготовка, разработване, оценка, прилагане и надзор на проекти за изграждане на инфраструктура за оползотворяване или обезвреждане на отпадъци.

5.8. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите “отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” в система за интегрирано управление на отпадъците

При отчитане на средствата, които се заделят за финансирането на общинските системи за управление на отпадъците понастоящем, се налага мнението, че е необходимо осигуряване на адекватни по размер средства за оборудване, съдове за събиране, транспортни средства и съоръжения за обезвреждане, както и за текущите разходи за извършване на дейностите и експлоатация на съоръженията за обезвреждане.

Прилагането на принципите “отговорност на производителя” и “замърсителят плаща”, в съответствие с изисквания на националното и европейското законодателство, към системите за интегрирано управление на отпадъците, ще доведе до нарастване на таксите, заплащани от домакинствата и промишлеността до нива, позволяващи възстановяване на всички разходи за извършваните в момента дейности, както и за бъдещото въвеждане на нови съоръжения и услуги.

По силата на националното законодателство, общинските администрации са изцяло отговорни за организиране на дейностите по управление на битови отпадъци и поддържане чистотата на населените места. Финансирането на услугите и дейностите се осигурява със средства, предвидени в съответните общински бюджети, осигурени чрез таксите за битови отпадъци, заплащани от домакинствата и промишлеността. Размерът на събираните такси зависи от специфичните условия във всяка отделна община.

Организирането на системи за управление на отпадъците (събиране, временно съхранение, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане), които са в съответствие с по-високите изисквания, установени от законодателството, ще доведе до повишаване на разходите за управление на отпадъците. За да бъде постигнато

съответствие с тези изисквания е необходимо да се създаде механизъм за ефективно разходване на "таксите за битови отпадъци", с цел достигане на нива, покриващи дългосрочните разходи. При повишаването на таксите следва да бъде отчитано състоянието на местната икономика и поносимостта им, съобразно доходите на населението. От особена важност е средствата, постъпващи от такси да бъдат изразходвани само за дейности по управление на отпадъците, по най-ефективния начин. Предвижда се предоставяне на по-голяма гъвкавост на общините при определяне на общинските такси смет. Като част от тази цел, особено внимание трябва да бъде отделено на определянето на адекватни такси за депониране. Те трябва да покриват всички разходи за експлоатация на депото, както и предполагаемите разходи за дейностите след закриване на площадката, за период от 30 години. Тези мерки могат да бъдат ефективни само ако се прилагат паралелно със засилен контрол от страна на компетентните органи спрямо нелегалното изхвърляне на отпадъци и експлоатиране на депа, които не са в съответствие със законовите разпоредби.

5.9. Участие на обществеността

Участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има много голямо значение. Населението е основен участник в процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от обезвреждането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците.

Обществените обсъждания на проекти по управление на отпадъците също са от голямо значение, защото те от една страна информират населението, а от друга страна се създава възможност да се вземе под внимание общественото мнение по въпросите на управление на отпадъците.

5.10. Усъвършенстване на системата за управление на специфичните потоци отпадъци

► Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки, батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, излезли от употреба моторни превозни средства, негодни за употреба автомобилни гуми и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

В допълнение към общите цели, общинската програма поставя и конкретни изисквания за управление на специфични потоци отпадъци, в зависимост от взетите решения за подхода за управление на съответния отпадък и условията в общината.

Както беше посочено вече, нормативната уредба предоставя на общините различни възможности за участие, в системите, финансирани от производителите и вносителите на продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Ролята на общината за осигуряване на възможност на домакинствата да предават за оползотворяване или рециклиране, образуваните от тях масово разпространени отпадъци се определя от Закона за управление на отпадъците в чл.19, ал.3 т.7 което се изразява в определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци.

► Отпадъци от опаковки

Изискванията за управлението на отпадъците от опаковки са регламентирани в Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки, ДВ бр.85/06.11.2012 г., изм. и доп. бр. 76/30.08.2013г.. Основна роля за правилното изграждане на система за събиране и рециклирането им е възложена на организациите по оползотворяване и на лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ по Закона за управление на отпадъците.

Задълженията на кмета и общинската администрация са определени в Раздел трети на Наредбата. Кметът на общината сключва договор с организация по оползотворяване или лице, притежаващо съответния документ за създаване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

► Батерии и акумулатори

Дейностите по разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори от населението се организират от кмета на общината чрез сключване на договор с организация по оползотворяване или лице, притежаващо регистрационен документ или разрешение по ЗУО, съгласно Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори, ДВ бр. 2 / 08.01.2013 г., в сила от 8.01.2013г., попр., бр.6 от 22.01.2013г., изм. и доп., бр. 51 от 11.06.2013г., в сила от 11.06.2013 г., бр.бр. 66 от 28.08.2015г.

С договора се определят:

- изискванията към системата за разделно събиране на портативни и автомобилни негодни за употреба батерии и акумулатори от домакинствата;
- задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране;
- задълженията и начинът за предоставяне на информация на гражданите по прилагане на системата за разделно събиране, провеждане на образователни и информационни кампании;
- задължение за предоставяне в срок на общината ежегодна информация за разделно събраните негодни за употреба батерии и акумулатори от територията на общината.

► Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

Дейностите по разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване от населението се организират от кмета на общината чрез сключване на договор с организация по оползотворяване и/или с лица, които изпълняват задълженията си индивидуално и/или с друго лице, притежаващо регистрационен документ или разрешение по ЗУО, съгласно Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, Приета с ПМС № 256 от 13.11.2013г., обн. ДВ бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014г.

С договора се определят:

- изискванията към системата за разделно събиране на излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване от домакинствата;
- задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране;
- задълженията и начинът за предоставяне на информация на гражданите по прилагане на системата за разделно събиране, провеждане на образователни и информационни кампании;
- задължение за предоставяне в срок на общината ежегодна информация за разделно събраното излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване от територията на общината.

► Излезли от употреба моторни превозни средства

Задълженията на кмета на общината са определени в Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства ДВ бр.7 / 25.01.2013 г. – определя местата за предаване на излезлите от употреба моторни превозни средства и организира събирането и предаването им в центрове за разкомплектуване като сключва договор с организация по оползотворяване или лице, което изпълнява задълженията си индивидуално. Сдоговора се определят:

- изискванията към системата за разделно събиране на излезли от употреба МПС;
- задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране;
- задълженията и начинът за предоставяне на информация на гражданите по прилагане на системата за разделно събиране на излезли от употреба МПС, провеждане на образователни и информационни кампании;

► Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

В чл.39 от Наредбата за отработените масла, приета с ПМС № 352/27.12.2012 година ДВ бр.2 / 08.01.2013 г., са определени случаите, в които кметът на общината има задължения за организиране на дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ (излезли от употреба гуми).

► Негодни за употреба автомобилни гуми

В чл.20 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми,

приета с ПМС № 221 от 14.09.2012г., обн. ДВ бр. 73 от 25.09.2012 година, са определени случаите, в които кметът на общината има задължения за организиране на дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ (излезли от употреба гуми).

► **Други специфични потоци отпадъци**

► **Биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене**

Закона за управление на отпадъците предвижда най-късно до края на 2020 г. да се ограничи количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци до 35 % от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г.

Организирането на системата за управление на биотпадъците се регламентира с Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г. (Обн. ДВ, бр. 11 от 31.1.2017 г.)

В Наредбата са заложили цели за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци, като до 2020г. разделно събраните и оползотворени битови биоотпадъци да са не по-малко от 50 на сто, образувани през 2014 г. Постигането на тези цели е за региона Троян-Априлци.

В съответствие с действащото законодателство, управлението на биоразградимите отпадъци от домакинствата и приравнените на тях отпадъци от търговията и хранителната промишленост е отговорност на общинските администрации. Това означава, че в общинската програма следва да бъдат заложили следните основни законодателни, административно-организационни, технически и финансови мерки, обезпечаващи изпълнението на целите на националната и европейската политика в тази област:

- проучване на количествата, състава и свойствата на биоразградимите отпадъци, образувани на територията на общината;
- определяне на видовете отпадъци, за които е отговорна общината
- въвеждане на годишни количествени цели за редуциране на количествата на биоразградимите отпадъци, постъпващи за депониране (в съответствие със сроковете и целите на националното законодателство);
- прилагане на контрол и отчетност за постигането на количествените цели (до 31.12.2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 %) ;
- определяне на необходимите разходи и обосноваване на необходимостта от промяна на таксата за управление на битови отпадъци;
- разработване на система за въвеждане на разделно събиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събраните биоразградими и/или зелени отпадъци на регионален принцип;
- повишаване информираността на населението за ползите и изискванията за разделното събиране и оползотворяване на биоотпадъците;
- определяне на срокове, отговорни лица и източници на финансиране за предприемане на необходимите организационни мерки за стартиране на дейностите по разделно събиране на този вид отпадъци;
- разработване на документи за кандидатстване за отпускане на финансиране за изграждане на съоръжение/инсталация за предварително третиране на битовите отпадъци;

► **Утайки от градските пречиствателни станции за отпадъчни води**

Третирането на отпадъчните води в пречиствателни станции, води до значително намаляване на замърсяването на повърхностните води, но от друга страна е свързано с образуването на отпадъци. Утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води съдържат множество потенциални замърсители и поради това е необходимо да се планира тяхното третиране и обезвреждане. В община Априлци все още няма изградена ПСОВ за битови отпадъчни води. В централната градска част на кв. Център на гр. Априлци е изградена Канализационна мрежа и локално пречиствателно съоръжение за отпадъчни битови отпадъчни води.

В съответствие с принципа „замърсителят плаща“, управлението на утайките от локалното пречиствателно съоръжение за битови отпадъчни води е задължение на лицата експлоатиращи съоръжението.

Към момента за този вид отпадъци действаща е Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието, приета с ПМС № 201 от 4.08.2016 г., обн. в ДВ бр. 63 от 12.08.2016г.

► Едрогабаритни отпадъци

В националното законодателство са въведени задължения за разделно събиране на едрогабаритни битови отпадъци. В по-голямата си част тези отпадъци са съставени от рециклируеми и оползотворими материали (метали и дърво), за които има търсене. Някои от тях обаче съдържат и неоползотворими материали и опасни вещества, поради което е необходимо оборудване на площадка за предаване на едроразмерни отпадъци от бита. Системата за събиране на тези видове отпадъци може да се комбинира и с провеждането на кампании (веднъж или няколко пъти в годината) за приемане и извозване на едрогабаритните отпадъци.

► Опасни отпадъци от бита: опаковки от бои, лакове, почистващи и перилни препарати, козметични продукти, лекарства с изтекъл срок на годност и др.

В Закона за управление на отпадъците са въведени задължения за разделно събиране на опасните отпадъци от бита, извън масово разпространените отпадъци, чрез осигуряване на площадка за безвъзмездното им предаване, както и за едрогабаритните отпадъци от бита.

► Строителни отпадъци от ремонтни дейности в бита

Съгласно националното законодателство отпадъците от строителство и разрушаване се третират при спазване на следната йерархия на отпадъците:

1. предотвратяване образуването на ОСП;
2. подготовка за повторна употреба;
3. рециклиране на отпадъците, които не могат да бъдат повторно употребени;
4. материално оползотворяване,
5. оползотворяване за получаване на енергия на отпадъците, които не могат да бъдат рециклирани и материално оползотворени и
6. обезвреждане на отпадъците, които не могат да бъдат повторно употребени, оползотворени и/или рециклирани по предходните точки.

Събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата, както и отделените строителни отпадъци от принудително премахване на строежи, са ангажимент на общините. В чл. 11 на Закона за управление на отпадъците са определени условията, при които възложителят на строителни и монтажни работи изготвя план за управление на строителни отпадъци.

► Отпадъци от хуманната медицина

Депонирането на инфекциозни отпадъци е забранено от националното законодателство. Във всяко лечебно заведение следва отпадъците се разделят на мястото на тяхното образуване на опасни и такива, които нямат характер на опасни отпадъци (неопасни). Съгласно принципа „замърсителят плаща“, болниците и другите лечебни и здравни заведения са отговорни за безопасното управление на образуваните опасни и неопасни отпадъци в резултат на тяхната дейност.

На територията на Община Априлци няма регистрирани лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове, съгласно публикувания регистър на сайта на Министерство на здравеопазването.

На сайта на Регионалната здравна инспекция Ловеч е публикуван списък на Лечебни заведения за извънболнична помощ, съгласно които на територията на Община Априлци има регистрирани следните лечебни заведения за първична медицинска помощ:

АМБУЛАТОРИИ ЗА ПЪРВИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ-ИНДИВИДУАЛНИ ПРАКТИКИ

№	Представляващ ЛЗ/ Търговска регистрация	Код на лечебното заведение	Специалност	Адрес на лечебното заведение
1.	Д-р Сави Петков Бояджиев " Елис -Амбулатория за индивидуална практика за първична медицинска помощ" ЕООД	1102111001	Вътрешни болести; Обща медицина	гр. Априлци, ул. „ Васил Левски „ № 86А, ет.2, каб. № 3 и № 4

АМБУЛАТОРИИ ЗА ПЪРВИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ – ГРУПОВИ ПРАКТИКИ

№	Наименование на ЛЗ/ Управител	Код на лечебното заведение	Специалност	Адрес на лечебното заведение
1.	“Цочев – Амбулатория за групова практика за първична медицинска помощ” ООД Управители:	1102113001		гр. Априлци ул. “В. Левски” №86 А, ет.2 ,каб. № 10 и №11
	Д-р Елена Иванова Христова- Цочева		Обща медицина	
	Д-р Цочо Василев Цочев		Обща медицина	

АМБУЛАТОРИИ ЗА ПЪРВИЧНА ПОМОЩ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА - ИНДИВИДУАЛНИ ПРАКТИКИ

№	Наименование на ЛЗ/ Управител	Код на лечебното заведение	Специалност	Адрес на лечебното заведение
1.	Д-р Пенчо Николов Пенчев ЕТ” Д-р Пенчо Пенчев – Амбулатория за индивидуална практика за първична медицинска помощ – първична извънболнична медицинска помощ по дентална медицина”	1102112001	-	гр. Априлци ул. “В. Левски” №86 А, ет.2 ,каб. № 2
2.	Д-р Георги Боянов Тодоров ЕТ” Д-р Георги Тодоров – Амбулатория за първична дентална помощ – индивидуална практика”	1102112002	-	гр. Априлци ул. “В. Левски” №86-А, ет.1, каб. №2

Дейностите с отпадъците от посочените лечебните заведения за първична медицинска помощ на територията на общината се извършват в съответствие с нормативните актове.

5.11. ПРОГНОЗИ

Съгласно чл. 52, ал.3, т. 1 от Закон за управление на отпадъците, Програмата за управление на отпадъците се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците, които е разработен за периода 2014-2020г. и се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

За изготвяне на прогнозите за количествата на образуваните отпадъци и постигане на целите до края на програмния период на настоящата програма е необходимо първо да се проследи текущото състояние на отпадъците, да се определи прогнозния брой на населението за периода до 2020 г., както и нормата на натрупване.

► Основната предпоставка за адекватното определяне на състава на битовите отпадъци е правилното дефиниране и оценка на различните отпадъчни потоци на територията на общината, а също и определянето на тяхната тежест по отношение на общото количество отпадъци, като за целта е необходимо да се направи морфологичен анализ на състава на битовите отпадъци, съгласно Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед № РД-744/ 29.09.2012 г. на Министъра на околната среда и водите. Методиката описва в хронологичен ред дейностите, които следва да се извършат за определяне на количеството и състава на отпадъците:

1. Определяне на количествата на отпадъчните потоци в общината;
2. Планиране на морфологичен анализ на смесените отпадъци;
3. Провеждане на морфологичния анализ;
4. Изчисляване на резултатите и определяне на състава на отпадъците.

Въз основа на наличните данни за образуваните смесени битови отпадъци, подробно описани в настоящата програма, може да се направи извода, че община Априлци принадлежи към общините, които генерират годишно под 1500 тона битови отпадъци и по тази причина съгласно методиката се препоръчва да не се прави зонироване. За периода от 2007г. до 2015г. са депонирани следни количества отпадъци:

Година	Количество депонирани битови отпадъци за година в тон
2007г.	897.32 т.
2008г.	1045.32 т.
2009г.	1053.82 т.
2010г.	1050.28 т.
2011г.	1047.38 т.
2012г.	966.24 т.
2013г.	1077.5 т.
2014г.	1171.90 т.
2015г.	1280.58 т.

В началото на месец януари 2016г. бяха обобщени данните за количествата депонирани отпадъци през 2015г. а именно 1280т., следователно общината попада в категорията до 5000 тона смесени отпадъци за година, което съгласно Таблица 2.1 от методиката е необходимо да се направят минимум по 1 проба на сезон и общо 4 броя проби за годината. Като за нуждите на анализа са отчетени консуматорските и потребителски навици в различните сезони на годината, които влияят състава на генерираните отпадъци и следователно, резултатите от анализа зависят от годишния сезон. Поради това, изследванията трябва да се извършват така, че да бъдат обхванати четирите годишни сезона. Целта е да се отчете сезонната неравномерност и

колебание в състава на отпадъците. Сезонните вариации на количествата и състава на образуваните отпадъци се обуславя от два фактора:

Различните местни сезонни характеристики и потребителски навици на местното население, изразени в:

- Сезонно увеличение на зелените отпадъци през лятото и есента;
- Консумация на различни типове храни /за лятото е характерна консумацията на храни, при които се образуват големи количества отпадъци/;
- Сезонно приходящи граждани, които посещават региона през летните месеци.

Предвид гореизложеното беше планирано през 2016г. да бъде извършен морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на общината. За да се отчете сезонния фактор, анализа е планирано да бъде извършен с по един брой проби за всеки сезон, затова беше определена следната схема на пробонабиране:

Схема на пробонабиране

СЕЗОН - ЗИМА	27.01.2016г.
Априлци - общо за общината	1 проба
СЕЗОН - ПРОЛЕТ	26.04.2016г.
Априлци - общо за общината	1 проба
СЕЗОН - ЛЯТО	19.08.2016г.
Априлци - общо за общината	1 проба
СЕЗОН - ЕСЕН	27.10.2016г.
Априлци - общо за общината	1 проба

Маршрутите са определени, така че да осигурят представително пробонабиране от града и селата.

Анализът на състава на депонираните на Регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Троян и Априлци за община Априлци, обхваща следните фракции:

- ▶ Хранителни;
- ▶ Хартия и картон;
- ▶ Пластмаса;
- ▶ Текстил;
- ▶ Гума;
- ▶ Кожа;
- ▶ Градински;
- ▶ Дървесни;
- ▶ Стъкло;
- ▶ Метали;
- ▶ Инертни;
- ▶ Опасни;
- ▶ Други – неопределими.

Първата проба за сезон зима беше взета на 27 януари 2016г., а последната проба за сезон есен беше на 27.10.2016г., след което се пристъпи към следващия етап

– Изчисляване на резултатите и определяне на състава на отпадъците, което беше извършено през месец ноември 2016г.

Съгласно част V.1. Изчисляване на морфологичния състав за всяка единична проба от смесените отпадъци от Методиката - резултатите от претеглянето са попълнени в таблица и са изчислени, както е посочено в част 4,1 от методиката. В следващата таблица са представени резултатите от четирите сезона общо за Община Априлци.

Фракция	Зима		Пролет		Лято		Есен	
	Кг.	%	Кг.	%	Кг.	%	Кг.	%
ХРАНИТЕЛНИ	26,07	20,68	12,36	9,89	19,5	15,60	24,26	19,41
ХАРТИЯ И КАРТОН	10,25	8,20	20,4	16,32	18,45	14,76	4,78	3,82
ПЛАСТМАСА	23,51	18,81	25,86	20,69	20,74	16,59	14,45	11,56
ТЕКСТИЛ	1,33	1,07	7,18	5,75	1,63	1,30	1,33	1,06
ГУМА	1,22	0,98	2,12	1,69	1,63	1,30	1,45	1,17
КОЖА /обувки/	0,88	0,71	3,06	2,45	2,77	2,22	4,23	3,39
ГРАДИНСКИ	18,82	15,06	14,93	11,95	11,46	9,17	35,00	28,00
ДЪРВЕСНИ	0,77	0,62	1,72	1,38	3,35	2,68	0,14	0,11
СТЪКЛО	6,46	5,17	3,92	3,14	2,96	2,37	0,8	0,64
МЕТАЛИ	4,01	3,21	3,06	2,45	1,81	1,45	1,45	1,17
ИНЕРТНИ	10,13	8,11	5,27	4,21	12,43	9,94	4,78	3,82
ИУЕЕО	0,45	0,36	2,88	2,30	0,58	0,46	0,14	0,11
ОПАСНИ	0,45	0,36	0,1	0,08	0,29	0,23	0,25	0,21
ДРУГИ	20,83	16,67	22,13	17,70	27,43	21,94	31,95	25,56
ОБЩО:	125 кг.	100 %	125 кг.	100 %	125 кг.	100 %	125 кг.	100 %

Количествата образувани битови отпадъци за дадена административна единица са в зависимост от броя на жителите и потребителските навици и възможности. За да се отчетат тези фактори е въведен терминът „норма на натрупване“ (НН), отчитащ средното годишно количество образувани битови отпадъци, които се падат на един жител. Тази норма се използва при определянето на потенциала за образуване на битови отпадъци в дадена общност.

Нормата на натрупване при битовите отпадъци на територията на общината за целите на морфологичния анализ е определена, като са използвани данни за населението към 31.12.2015г. и количеството образувани битови отпадъци към същата дата, тъй като изчисленията са правени през месец ноември 2016г. и актуалните представителни данни за населението и количеството на отпадъците за 2016г. не бяха налични. Нормата на натрупване е изчислена по следната формула:

$$BOoNM = \frac{(HNM \times JNM)}{1000}$$

BOoNM - е количеството на образуваните битови отпадъци в населените места (НМ) на територията на общината (в тонове)

ННМ - е количеството на образуваните битови отпадъци на жител за година в населените места на територията на общината [в кг/жител] (норма на натрупване)

ЖНМ - е населението (брой на постоянните жители) на територията на общината

$$1480 = \frac{(HNM \times 3009)}{1000}$$

$$HNM = 1480000 : 3009 = 492 \text{ кг./ж/г.}$$

За определяне на общото количество на отпадъците, освен битовите отпадъци обхванати от системата за сметосъбиране са отчетени и отпадъците за рециклиране, както и други фракции отпадъци, например зелени и други биоотпадъци. Общото количество на отпадъците е изчислено по формулата:

$$\text{КО} = \text{брой жители} \times \text{норма на натрупване} = 492 \times 0.001.$$

- Количество отпадъци от града – $2714 \times 492 \times 0.001 = 1335.28 \text{ t/год.}$
- Количество отпадъци от селата – $295 \times 492 \times 0.001 = 145.14 \text{ t/год.}$
- Общо количество отпадъци – 1480 t/год.

Използвайки събраната базова информация и данни, относно морфологичния състав на отпадъците през четирите сезона, както и количества на отделните материали, съдържащи се в отпадъците е изчислен морфологичния състав на всички образувани битови отпадъци за общината /начина на изчисление е подробно описан в „Окончателен доклад за анализа на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Априлци” - Приложение № 1 към програмата/. Резултатите за морфологичния състав на всички образувани битови отпадъци за общината са представени в следващата таблица:

Фракция	община %	община, тона
Хранителни	16.30 %	241,28
Хартия и картон	10.02 %	148,35
Пластмаса	14.97 %	221,69
Текстил	2.15 %	31,87
Гума	1.10 %	16,38
Кожа	1.89 %	28,03
Градински	28.81 %	426,43
Дървесни	1.17 %	17,40
Стъкло	3.54 %	52,48
Метали	2.14 %	31,74
Инертни	16.96 %	251,13
ИУЕОО	0.70 %	10,36
ОПАСНИ	0.19 %	2,83
ОБЩО	100 %	1480 т.

С оглед на получените резултати въз основа на проведения морфологичен анализ може да се стигне до извода, че с най-голям дял от генерираните на територията на община Априлци битови отпадъци, са фракциите „градински“ – 28,81 %, „инертни“ – 16,96 %. „хранителни“ – 16,30, % „пластмаса“ – 14,97 %. Това определя нуждата от допълнителна регионална инфраструктура за компостиране на разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци и инсталация за предварително третиране на битовите отпадъци преди депониране на регионалното депо.

► За охарактеризиране на демографското положение в общината са ползвани данните на Националния статистически институт (НСИ). За изготвянето на реалистична прогноза за броят на населението са отчетени и тенденциите за промяна на механичният прираст на населението. В основата на миграцията са главно: семейни причини, трудова заетост, по-добри условия на живот и др.

Данни на НСИ за населението на България и Община Априлци са представени в следващата таблица.

Бр. жители	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Общо за страната	7 563 710	7 504 868	7 327 224	7 284 552	7 245 677	7 202 198	7 153 784
Община Априлци	3554	3451	3285	3 218	3158	3114	3009

Източник: НСИ

На фона на намалението в национален мащаб данните за Община Априлци показват почти идентичен средногодишен спад, движещ се около - 2.8% в сравнение с този за страната, около - 2.11%. На база на тенденциите за демографско развитие на населението на България се приема, че тенденцията за спада на населението в Община Априлци ще се запази в същото съотношение, спрямо тази за България, като за целите на настоящата прогноза се приема реализирането на II вариант (относително ускоряване) на НСИ, при който се предполага, че демографското развитие ще протича при благоприятни социално-икономически процеси в страната.

Съобразявайки се с така направените допускания, прогнозите на населението до края на програмния период са представени в следващата таблица.

Бр. жители	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Общо за страната	7 289 851	7 219 092	7 148 333	7 077 574	7 006 278	6 936 056	6 865 296
Община Априлци	2910	2829	2750	2673	2599	2527	2457

Източник: НСИ

► За изчисляване на прогнозните количества на всички генерирани отпадъци на територията на община Априлци е изчислена нормата на натрупване към 2016г. и на тази база са направени прогнозите за изменение на нормата на натрупване през годините.

По данни на НСИ, населението на общината към 31.12.2016г.е съответно 2910 жители, като в града живеят 2623 души а в селата 287, което потвърждава тенденцията за намаляване на населението на общината в бъдеще.

Нормата на натрупване при битовите отпадъци за 2016 г. е определена по същата формула:

$$\text{БООНМ} = \frac{(\text{НННМ} \times \text{ЖНМ})}{1000}$$

БООНМ - е количеството на образуваните битови отпадъци в населените места (НМ) на територията на общината (в тонове)

НННМ - е количеството на образуваните битови отпадъци на жител за година в населените места на територията на общината [в кг/жител] (норма на натрупване)

ЖНМ - е населението (брой на постоянните жители) на територията на общината

За определяне на общото количество на отпадъците, освен битовите отпадъци обхванати от системата за сметосъбиране са отчетени и отпадъците за рециклиране, както и други фракции отпадъци, например зелени и други биоотпадъци. Общото количество на отпадъците е изчислено по формулата:

$$1424 = (\text{НННМ} \times 2910)$$

1000

НННМ = $1424000 : 2910 = 489.34$ кг./ж/г.

КО = брой жители x норма на натрупване $489,34 \times 0.001$.

- Количество отпадъци от града – $2623 \times 489,34 \times 0.001 = 1283.53$ t/год.
- Количество отпадъци от селата – $287 \times 489.34 \times 0.001 = 140.44$ t/год.
- Общо количество отпадъци – 1424 t/год.

При разработване на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020г., на база анализи и прогнози е заложено, че нормата на натрупване нараства с 0.5 % в резултат от 1 % ръст на БВП на човек от населението. Разгледани са следните сценарии:

- *Песимистичен* – нормата на натрупване нараства ежегодно с 1.5 % за целия период на прогнозата, в резултат на ежегоден 3 % икономически растеж след 2015 г., каквато е дългосрочната прогноза на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие /ОИСР/.
- *Реалистичен* – нормата на натрупване нараства с 1 % до 2023г., след което нараства с намаляващ темп и след 2035 г. остава постоянна величина, с което се прекратява нарастването на количеството битови отпадъци в резултат от икономическия растеж.

Реалистичният сценарий отчита систематичното прилагане на мерки и програми за предотвратяване образуването на отпадъците и по тази причина се препоръчва да бъде използван при прогнозите за изменение на нормата на натрупване за общинските битови отпадъци. В тази връзка би следвало след 2035 г. нормата на натрупване в общината да не нараства повече.

Прогнозното количество отпадъци за периода на действие на програмата е изчислено по формулата:

$B_g = v \times N$ (м3), (кг)

където:

- v – норма на натрупване на битови отпадъци от 1 човек за една година – в м3 или кг;

- N – числеността на населението в града, района, микрорайона и т.н, съгласно Ръководство за определяне броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци на МОСВ.

Съобразявайки се с описания реалистичен сценарий и наличната информацията за количествата депонирани отпадъци от 2007г. до 2016г. на Регионалното депо в следващата таблица е представена информация за прогнозата на очакваното количество образувани отпадъци, направена за целите и периода на действие на настоящата програма.

	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Население на Община Априлци	2910	2829	2750	2673	2599	2527	2457
Норма на натрупване при реалистичен сценарий - кг./ж/г	489,34	494,23	499,17	504,16	509,2	514,3	519,44
Прогнозно количество отпадъци – т/г	1424	1398	1373	1348	1323	1299	1276

Изхождайки от събраната базова информация и данни, относно морфологичния състав на битовите отпадъците, както и изчислените количества на отделните

материали, съдържащи се в отпадъците и направените по-горе допускания, прогнозните количества и състав на общото количество на отпадъците за Община Априлци са представени на следващата таблица.

Генерирани отпадъци от населението и от търговският сектор в т.	% на компонентите в СБО	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
ХРАНИТЕЛНИ	16,30 %	232,12	227,87	223,80	219,73	215,65	211,74	207,99
ХАРТИЯ И КАРТОН	10,02 %	142,69	140,08	137,58	135,07	132,57	130,16	127,86
ПЛАСТМАСА	14,97 %	213,18	209,29	205,54	201,80	198,06	194,47	191,02
ТЕКСТИЛ	2,15 %	30,62	30,06	29,52	28,99	28,45	27,93	27,44
ГУМА	1,10 %	15,67	15,38	15,11	14,83	14,56	14,29	14,04
КОЖА	1,89 %	26,92	26,42	25,95	25,48	25,01	24,56	24,12
ГРАДИНСКИ	28,81 %	410,25	402,77	395,56	388,36	381,15	374,25	367,62
ДЪРВЕСНИ	1,17 %	16,67	16,36	16,07	15,78	15,48	15,20	14,93
СТЪКЛО	3,54 %	50,41	49,50	48,62	47,72	46,84	45,99	45,18
МЕТАЛИ	2,14 %	30,48	29,92	29,39	28,85	28,32	27,79	27,31
ИНЕРТНИ	16,96 %	241,52	237,11	232,87	228,63	224,39	220,32	216,41
ИУЕО	0,70%	9,96	9,79	9,62	9,44	9,27	9,10	8,94
ОПАСНИ	0,19%	2,71	2,66	2,61	2,57	2,52	2,47	2,43
ОБЩО:	100%	1424 т.	1398 т.	1373 т.	1348 т.	1323 т.	1299 т.	1276 т.

Прогнозата за количеството на генерираните отпадъци предвижда, че въпреки намаляването на населението, количеството на отпадъците и (съответно търсенето на услуги по управление на отпадъците) ще се задържи на настоящите нива, поради очаквания ръст на БВП, предоставяните възможности на оперативните програми за развитие на региона, развитието на туризма и др.

Нормативната уредба регламентира поетапно въвеждане в годините до 2020г. на изисквания към услугите по управление на отпадъците, които настоящата система в региона не може да осигури.

5.12. Изводи

От оценката на съществуващото състояние се налага изводът, че за да се постигне желаният успех за създаване на цялостната съвременна система за управление на отпадъците преди всичко трябва да се планира концепцията на управление и обезвреждане на отпадъците след което да се създаде необходимата организационна структура и материална база.

Особено важен момент за постигане на желаните положителни резултати е информираността на цялото население за прилагането на конкретни действия и мерки, тъй като в процеса на генериране и обезвреждане на отпадъците на практика участва всеки жител на Общината.

Всички юридически лица, образувачи и/или обезвреждащи производствени отпадъци да прилагат "добрите производствени практики" да изготвят фирмени програми за управление на отпадъците и отчитат годишното количество генерирани от тях.

Снабдяване и поставяне на достатъчен брой съдове за сметосъбиране в населените места на общината. Намаляване енергийните разходи за събиране и обезвреждане на отпадъците.

6. Програма за капиталовите инвестиции

В този раздел, въз основа на определените стратегически цели се представят конкретните инвестиционни проекти и възможностите на финансиране.

Представят се параметрите и допусканията, които са направени при определяне на размера на инвестициите и разпределението им във времето. Основни ключови допускания, относно икономическите параметри и възможностите за финансиране, са:

- трайно намаляване на броя на населението, особено в селските райони;
- липса на икономически растеж;
- участие на донори в безвъзмездното финансиране на инвестиционни проекти;
- промяна в търсенето и предлагането на определени стоки;
- нови методи за третиране на отпадъци и др.

Въз основа на определените в предишните раздели приоритети се изброяват предвижданите капиталови инвестиции по години и вариантите за тяхното финансиране.

Тъй като някои от мерките изискват големи финансови средства и ще бъдат изпълнени в по-дългосрочен план, е препоръчително програмата за финансиране да се базира на разработена от общината в Общинския план за развитие - цялостна финансова стратегия за развитие.

Средствата за такива проекти ще се търсят чрез финансови инструменти на ЕС и възможностите за финансиране от донорски програми, структурните или кохезионният фонд. Останалите необходими инвестиции, свързани с малки проекти, като например в областта на събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки и излезлите от употреба моторни превозни средства, биха могли да се финансират от Публично частно партньорство. Инвестициите за разпространение на информационни материали, провеждане на обучения или инструктиране на притежателите на отпадъци се предполага че могат да бъдат финансирани от външни донори, включая и частният сектор.

- Приоритетни инвестиционни проекти

Включените в програмата инвестиционни проекти ще осигурят изпълнението на целите на програмата до края на 2020 година, те са съобразени с целите, изискванията и предвижданията за инвестиции заложи в Националния план за управление на отпадъците 2014-2020г. Списък с индикативните райони, в които биха се изградили инсталации за компостиране и анаеробно разграждане е представен в приложение №4 към НПУО. Регионалното сдружение за управление на отпадъците Троян – Априлци, към регоан Троян е включени и в двата списъка. Фигурира също и в индикативен списък на РУСО, в които могат да се изградят компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци с цел оползотворяване на битовите отпадъци, намаляване на количествата депонирани отпадъци и предотвратяване на емисиите на парникови газове – приложение №3 към НПУО.

Конкретните райони ще бъдат определени след извършването на детайлни прединвестиционни проучвания, процедури по ОВОС и оценка на съответствието с целите на местата по НАТУРА 2000. Индикативен списък с районите, в които трябва да бъдат закупени и инсталирани компостери за домашно компостиране, е представен в Приложение №5 към НПУО.

Списъка е направен в съответствие с приоритетността на обектите, като са взети предвид следните групи инвестиционни проекти:

- Подобряване и оптимизиране на системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване;

- Почистване и ликвидиране на локални замърсявания;
- Екологосъобразно и безопасно обезвреждане на складираните, залежали и забранени за употреба пестициди на територията на общината;
- Изграждане на регионален принцип на инсталация за предварително третиране на битовите отпадъци;
- Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
- Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събраните отпадъци от домакинствата;
- Съхраняване на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, до момента на тяхното обезвреждане;
- Рекултивация на закритото сметище за ТБО на територията на общината, експлоатирано до края на 2006г;
- Изграждане на регионална компостираща инсталация за компостиране на разделно събраните биоразградими и/или зелени отпадъци;

Програма за капиталови инвестиции за периода 2017-2020 година

Групи инвестиционни проекти		Необходими инвестиции по години в лв.					
		2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
1.	Рекултивация на закритото сметище за ТБО на територията на общината				527 521,67 ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране Общински бюджет дейност „Чистота	5000 Общински бюджет дейност „Чистота“	5000 Общински бюджет дейност „Чистота“
2.	Подмяна на сметосъбиращите съдове и сметоизвозващата техника	7 500 от бюджета на общината	15 000 от бюджета на общината	7500 от бюджета на общината	7500 от бюджета на общината	7500 от бюджета на общината	7500 от бюджета на общината
3.	Почистване и облагородяване на замърсени терени		10 000 общината и безвъзмездно финансиране от ПУДООС		10 000 общината и безвъзмездно финансиране от ПУДООС -	10 000 общината и безвъзмездно финансиране от ПУДООС	10 000 общината и безвъзмездно финансиране от ПУДООС
4.	Екологосъобразно обезвреждане на излезлите от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност находящи се на територията на общината;	Българо-швейцарска програма за сътрудничество, ОС 2"Околна среда и инфраструктура, републинакски бюджет	Българо-швейцарска програма за сътрудничество, ОС 2"Околна среда и инфраструктура, републинакски бюджет	Българо-швейцарска програма за сътрудничество, ОС 2"Околна среда и инфраструктура - републинакски бюджет	Българо-швейцарска програма за сътрудничество, ОС 2"Околна среда и инфраструктура - републинакски бюджет	Българо-швейцарска програма за сътрудничество, ОС 2"Околна среда и инфраструктура, републинакски бюджет	-
5.	Сътрудничество с община Троян относно одготовка и реализация на инвестиционен проект за изграждане на допълнителна регионална инфраструктура – инсталация за предварително третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събраните биоразградими и/или зелени отпадъци	-	-	10000 ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране и Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците --	50 000 ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране и Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците --	40000 ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране и Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците --	10000 ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране и Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците --
6.	Съхраняване на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, до момента на тяхното обезвреждане;	500 от бюджета на общината	500 от бюджета на общината	1 000 от бюджета на общината и безвъзмездно финансиране от ПУДООС	-	-	-
7.	Проектиране и изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата за рециклиране или повторна употреба	-	10000 от бюджета на общината	-	10 000 ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране и Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците -	5000 Общински бюджет дейност „Чистота”	5000 Общински бюджет дейност „Чистота”
8.	Определяне на площадка за временно съхранение на инертни строителни отпадъци	-	-	-	-		
Общо за програмата		8 000	35500	18000,500	605021.67	63 000	33 000

7. План за действие

№	Дейност	Срок	Източници на финансиране	Отговорна институция	Индикатор за мониторинг и оценка
1. Цел: Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци					
1.1.	Въвеждане на система за събиране, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата.	2017г.- 2020г.	Общински бюджет дейност „Чистота“	Община Априлци	Определяне на площадка за временно съхранение и закупуване на съдове за събиране .
1.2.	Предоставяне на информация на лицата, свързани със строителството и премахването на строежи за изискванията на Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали и изискванията на Наредба за опазване на чистотата на територията на Община Априлци и за управление на дейностите по отпадъците.	2017г.- 2020г.	Общински бюджет дейност „Чистота“	Община Априлци	Актуалната информация да е достъпна на сайта на общината.
2. Цел: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците					
2.1.	Проектиране и изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата за рециклиране или повторна употреба.	2017г.–2020г.	ОП „Околна среда“ 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране и Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците	Община Априлци РИОСВ МОСВ	
2.2.	Проектиране и изграждане на компостна инсталация на регионален принцип за компостиране на биоразградими и/или зелени отпадъци от територията на общината	2017г.-2020г.	ОП „Околна среда“ 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране и Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците	Община Априлци РИОСВ МОСВ	Изградена регионална компостираща инсталация за компостиране на биоразградими и/или зелени отпадъци от територията на общината
3. Цел: Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците					
3.1.	Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност находящи се на територията на общината	2017г.-2020г.	Българо-швейцарска програма за	МОСВ, ПУДОС	Предадени ПРЗ за обезвреждане

			сътрудничество, ОС 2"Околна среда и инфраструктура"	Община Априлци	
3.2.	Подобряване на съществуващите системи за събиране, транспортиране, третиране, оползотворяване и рециклиране на битови отпадъци и рекултивация на закрито депо за твърди битови отпадъци	2017г.-2020г.	ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране Общински бюджет дейност „Чистота“	Община Априлци РИОСВ МОСВ	
3.3.	Сътрудничество с община Троян относно проектиране и изграждане на допълнителна инфраструктура – инсталация за предварително третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събраните биоразградими и/или зелени отпадъци, за развитие на регионалната система за управление на отпадъците на регион Троян, включващ общините Троян и Априлци	2017г.-2020г.	ОП „Околна среда” 2014- 2020г др. източници на външно публично финансиране Общински бюджет Общински бюджет-отчисления по чл.64 от Закона за управление на отпадъците	Община Априлци РИОСВ МОСВ	Реализиран проект за изграждане на допълнителна инфраструктура – инсталация за предварително третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събраните биоразградими и/или зелени отпадъци, за развитие на регионалната система за управление на отпадъците на регион Троян, включващ общините Троян и Априлци
4. Цел: Правно регулиране на дейността – контрол по изпълнение на нормативната уредба					
4.1.	Провеждане на контрол по сигнали за нарушения на местната нормативна уредба	постоянен	Общински бюджет	Общинска администрация	Брой протоколи и актове
5. Цел: Осигуряване на база данни за отпадъците					
5.1.	Извършване на Морфологичният анализ на състава и количествата на битовите отпадъци, образувани на територията на Априлци	28.02.2017г.	Община Априлци	Община Априлци	Доклад
6. Цел: Прилагане на принципите за устойчиво и интегрирано управление на отпадъците					
6.1.	Провеждане на контрол на дейностите по третиране на битови и строителни отпадъци	постоянен	Общински бюджет	Общинска администрация	
7. Цел: Участие на обществеността					
7.1.	Информационни мероприятия за повишаване информираността на населението по отношение на масово разпространени, биоразградими и отпадъци от опаковки	2017-2020г.	Общински бюджет	Общинска администрация	Брой проведени мероприятия
8. Цел: Укрепване на административния капацитет за управлението на отпадъците в общината					
8.1.	Участие в обучения и курсове за повишаване квалификацията на служителите, отговорни за прилагане на нормативната уредба по управление на отпадъците	Постоянен	Общински бюджет	Общинска администрация	Брой проведени обучения
9. Цел: Усъвършенстване на системата за управление на специфичните потоци отпадъци					

9.2.	Сключване на договори с организации по оползотворяване на масово разпространени отпадъци	2017г.-2020г.		Община Априлци	договори
------	--	---------------	--	-------------------	----------

Изпълнението на програмата ще бъде изключително затруднено, поради ограничените финансови възможности на общината. По тази причина една от първоетапните задачи на общинска администрация и общински съвет е да приведат принципите “замърсителя плаща” и “таксите трябва да покриват разходите по дейността” в действие, както чрез разработване и приемане на съответна нормативна уредба и финансов механизъм, така и чрез ползване на други източници на финансиране.

8. Мониторинг и оценка на изпълнението на програмата

Основната задача на мониторинга е да отбелязва отклоненията от плана на програмата достатъчно рано, за да се осигури възможност за своевременно коригиране. За целта трябва да се разработят индикатори, които да са количествено измерими, да са налични достатъчно данни и да са сравними с началното състояние, преди започване на изпълнението на конкретната мярка.

Въз основа на проведения мониторинг се прави периодична оценка на степента на изпълнение на програмата и резултатите от нейното прилагане. Оценка на програмата е основа за изготвянето на годишните отчети на общинската програма съгласно изискванията на чл.52 от ЗУО.

Програмата подлежи на актуализация при промяна във фактическите и/или нормативни условия.

9. Заключение

От направената обща характеристика на територията на община Априлци и оценка на съществуващото състояние на дейностите по управление на отпадъците и съгласно нормативните изисквания и указания са формулирани по приоритет основните проблеми, разгледани са подходите за постигане на целите и е съставен общински план за действие за периода 2017 - 2020 година, като неделима част от “Програмата за управление на отпадъците в Община Априлци”.

10. Контрол по изпълнение на програмата

Контрол по изпълнението на настоящата програма ще се осъществява от следните лица и институции:

- Общински съвет Априлци
- РИОСВ – гр.Плевен
- Кмет на Община Априлци
- Директор дирекция” УТОСЕ” в Община Априлци
- ст. спец. „Екология и Инспекторат” при Община Априлци

- Кметските наместници на населените места в Община Априлци

Съгласно чл.52 от ЗУО годишният отчет за изпълнението на програмите се представя пред органа, приел програмите, и се изпраща на съответната регионална инспекция по околната среда и водите до 31 март следващата година.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1